

Főoldal>Jogi lépések indítása>Közvetítés (mediáció)>Családjogi közvetítői eljárás>**Családjogi közvetítői eljárás**

Családjogi közvetítői eljárás

A közvetítés különösen hasznos lehet határokon átnyúló családi viták és a gyermek szülők általi jogellenes elvitele esetében. A „családjogi ügyek” kifejezés a viták széles körét fedi le tisztán magánjellegűektől a hatóságok részvételével zajló ügyekig.

Mit jelent a határokon átnyúló családi vitákban folytatott közvetítés?

A határokon átnyúló családi vitákban folytatott közvetítés egy (vagy több) független, szakképzett személy, a közvetítő által folytatott eljárás. A közvetítőnek nincs döntési jogköre, de elősegíti a felek között a kommunikáció ismételt megindulását és segíti őket abban, hogy problémáikat maguk oldják meg. A megkötött megállapodás az ő vitájukra szabott megoldás, amely biztosítja, hogy a szülői döntéseik figyelembe veszik a gyermek érdekeit, amennyiben gyermek is érintett.

A családjogi ügyek közé a következők tartoznak: szülői felelősség és láthatási jogok, gyermek jogellenes elvitele, gyermekvédelmi intézkedések, gyermektartás, korábbi partner tartása és a válás vagy különválás más következményei.

A partnereket arra bátorítják, hogy vállalják a családjukat érintő döntések következményeit és a konfliktusokat először az igazságügyi rendszeren kívül próbálják meg megoldani.

A közvetítés ezért képes konstruktív légkört teremteni a megbeszélésekhez, és biztosítja, hogy a szülők egymás között tisztességesen járnak el, és figyelembe veszik a gyermek érdekeit is.

Kérjük, keresse fel a következő oldalakat a további részletekért:

[A közvetítői eljárás főbb elvei és szakaszai](#)

[A határokon átnyúló közvetítői eljárás sajátosságai](#)

[A határokon átnyúló közvetítői eljárás költségei](#)

[A határokon átnyúló közvetítői eljárás jogi háttere](#)

Ha szeretne részletesebben tájékozódni valamelyik tagállamról, válassza ki a kívánt ország zászlaját.

Hogyan működik?

Érdeklét félként valamennyi tagállamban kérhet közvetítést. Egyes tagállamokban a bíró felhívhatja a jogvitában a feleket a közvetítés megpróbálására.

Amennyiben mindegyik fél hozzájárul a közvetítés alkalmazásához, a kiválasztott közvetítő meghatározza a közvetítési menetrendet. A közvetítő kiválasztási módja az adott országtól függ – erre vonatkozóan az oldal jobb oldalán található egyes nemzeti oldalakon található információt.

A jogi képviselők fontos szerepet játszanak a felek számára az informált döntéshez szükséges jogi információk biztosításával.

A közvetítés során született megállapodások végrehajthatóvá nyilváníthatók, ha mindkét fél ezt kéri. Ez például bírósági jóváhagyással vagy közjegyzői hitelesítéssel érhető el.

A jogi képviselők áttekinthetik a közvetítés során létrejött megállapodást annak biztosítása érdekében, hogy a megállapodás valamennyi érintett jogrendszerben joghatással bírjon.

Miért próbáljam ki?

Lehetősége nyílik a saját jogvitája eredményének irányítására.

A közvetítés felhasználóbarát környezet, amelyben a felek irányítanak.

A közvetítés lehetővé teszi, hogy a konfliktust áttekinthessék és hatókörét kiigazítsák.

Ön hoz döntéseket és köt megállapodásokat, de nem köteles a megállapodás megkötésére.

A közvetítés megkísérlésével nem adja fel jogát arra, hogy szabadon keresetet indítson vagy folytassa a pert a bíróság előtt.

Minden, a közvetítésben részes fél nyertes helyzetbe kerül.

A közvetítő pártatlan és képzett segítő, aki segítséget nyújt ahhoz, hogy önmaguk érjenek el megoldást.

A bírósági tárgyalással összehasonlítva a közvetítés relatíve olcsó.

A közvetítés viszonylag gyors eljárás. Könnyen időzíthető bármikorra úgy, ahogy a feleknek egyaránt megfelelő, és többféle helyszínen kerülhet rá sor.

A közvetítés lehetővé teszi a rugalmas (személyre szabott) megoldásokat és elősegíti a felek közötti konstruktív jövőbeli kapcsolat és kapcsolattartás fenntartását vagy kialakítását.

A közvetítés során a jogi képviselő is nyújthat támogatást és adhat tanácsot.

A közvetítés csökkentheti a jövőbeli pereskedést.

Ez a link a [Közvetítőt keres](#) oldalra irányítja át.

A közvetítés korlátai

Amikor annak jelei mutatkoznak, hogy az ügy nem alkalmas közvetítésre vagy az egyik (vagy mindkét) fél nem hajlandó a közvetítés megkísérlésére, az igazságügyi hatóságok beavatkozása szükséges. Az ügy alkalmasságának felmérése során különleges figyelmet kell szentelni a lehetséges kockázatok – például kapcsolati erőszak és annak foka, kábítószerrel vagy alkohollal való visszaélés, gyermekbántalmazás stb. – azonosításának. Az ügy alkalmasságát egyedileg kell megítélni, a közvetítő és a közvetítő szervezet által alkalmazott standardok alapján.

Utolsó frissítés: 18/01/2019

A honlapot az Európai Bizottság tartja fenn. Az ezen az oldalon található információ nem feltétlenül tükrözi az Európai Bizottság hivatalos álláspontját. A Bizottság semmilyen felelősséget vagy kötelezettséget nem vállal az e dokumentumban foglalt vagy említett információk és adatok tekintetében. Kérjük, az európai oldalak szerzői jogi szabályai vonatkozásában vegye figyelembe a jogi nyilatkozatot.

Családjogi közvetítői eljárás határokon átnyúló ügyekben - Belgium

A közvetítést a 2005. február 21-i törvény szabályozza. A családjogi közvetítés, mint bármilyen más közvetítés, történhet jogi eljárás keretében (jogi közvetítés) vagy jogi eljárás nélkül (önkéntes közvetítés).

Az egyik fél kérésére kezdeményezett vagy a bíró által javasolt közvetítési eljáráshoz a felek hozzájárulása szükséges.

A felek megegyeznek a közvetítő kijelölésében (a Polgári Perrendtartás – *Code judiciaire* – 1734. cikkének első albekezdése), akit a Szövetségi Mediációs Bizottság hagyhat jóvá. A közvetítést bármelyik fél bármikor megszüntetheti (a Polgári Perrendtartás 1729. cikke). A közvetítés szólhat a vita egészéről, vagy annak egy részéről (a Polgári Perrendtartás 1735. cikkének (2) bekezdése).

A családjogi bírósághoz tartozó valamennyi ügyben, a kérelem elkészítésével egyidőben, a bírósági tisztviselő tájékoztatja a feleket a közvetítésben történő részvétel lehetőségéről, és átadja számukra az összes vonatkozó információt (a Polgári Perrendtartás 1253b. cikkének (1) bekezdés). A helyrehozhatatlanul

megromlott házasság felbontása esetében a bíró elrendelheti az eljárás egy hónapnál nem hosszabb időre történő felfüggesztését, hogy a felek információt tudjanak szerezni a közvetítésről (a Polgári Perrendtartás 1255. cikke (6) bekezdésének második albekezdése). Ugyanakkor a családjogi bíróság barátságos vitarendezési részlegeit a békéltetés koncepciója (a Polgári Perrendtartás 731. cikke) mentén alapították: a bírák célja a felek kibékítése, még akkor is, ha nem hoznak jogerős ítéletet az ügyben. A Polgári Perrendtartás értelmében a bírák nem lehetnek közvetítők.

A közvetítés teljes mértékben bizalmas jellegű, és a közvetítőt szakmai titoktartás kötelezi (a Polgári Perrendtartás 1728. cikkének (1) bekezdése).

A közvetítési eljárás három részből áll:

- a bíró kijelöli a mediátort

- az ügyet a bíró későbbi dátumra halasztja, és meghatározza a fizetendő előleget.

- a közvetítés eredménye: amennyiben sikeres, a megállapodás feltételeit felek írásban megerősítik (közvetítés eredményeképpen létrejött egyezség), melyet a bíró jóváhagyhat. Ha a közvetítés sikertelen, a felek megkezdhetik (vagy folytathatják) a bírósági eljárást, vagy közösen kérhetik egy másik közvetítő kijelölését.

A díjakról és költségekről, valamint a fizetési feltételekről a felek és a mediátor előzetesen megállapodnak.

Link a családjogi közvetítők listájának nemzeti weboldalára: <http://www.fbc-cfm.be/fr/trouver-un-mediateur>

Link a családjogi közvetítésről vagy általánosan a közvetítésről szóló információkat biztosító nemzeti weboldalra: <http://www.fbc-cfm.be/fr/mediation>

Link a családi közvetítés nemzeti szabályozásáról: <http://www.fbc-cfm.be/fr/content/national-0>

Utolsó frissítés: 17/01/2017

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Családjogi közvetítői eljárás határokon átnyúló ügyekben - Csehország

A Cseh Köztársaságban a közvetítést a közvetítésről szóló 202/2012. törvény (a továbbiakban: a törvény) szabályozza, amely 2012. szeptember 1-jén lépett hatályba és a polgári és kereskedelmi ügyekben végzett közvetítés egyes szempontjairól szóló 2008/52/EK irányelvet hajtja végre.

A törvény a polgári ügyekben (köztük családjogi ügyekben) történő közvetítés jogi kereteit szabályozza. Egy közvetítőnek először szakvizsgát kell tennie ahhoz, hogy felvegyék a közvetítői jegyzékbe és engedélyt szerezzen arra, hogy a törvény értelmében közvetítőként munkát végezhesen.

Amennyiben az hasznos és helyénvaló, a bíróság elrendelheti, hogy a felek bejegyzett közvetítővel legfeljebb három órás terjedelemben találkozzanak, és egyidejűleg felfüggesztheti az eljárást. Amennyiben valamelyik fél indokolatlanul visszautasítja a közvetítő által vezetett megbeszélésen való részvételt, a bíróság – a szokásos gyakorlattól eltérően – megbüntetheti azzal, hogy az eljárási költségek egészének vagy egy részének odaítélését elutasítja, ha a fél nyertes az ügyben.

Link egy családjogi ügyekkel foglalkozó bejegyzett közvetítőkről listát szolgáltató cseh weboldalra:

http://mediatori.justice.cz/MediatorPublic/Public/FR003_ZverejneniVybranychUdaju.aspx

Link a családjogi ügyekben rendelkezésre álló közvetítési eljárásokról vagy általában a közvetítésről tájékoztató cseh weboldalra:

Ez a weboldal nem áll rendelkezésre.

Linkek a családjogi közvetítést szabályozó cseh jogszabályokhoz hozzáférést biztosító weboldalakra:

<http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=6196>

http://www.cak.cz/assets/zakon-o-mediaci_aj.pdf (a törvény szövege angolul)

Utolsó frissítés: 06/03/2019

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Családjogi közvetítői eljárás határokon átnyúló ügyekben - Németország

Rövid bevezetés a németországi családjogi közvetítésbe

Kivonat a Szövetségi Igazságügyi és Fogyasztóvédelmi Minisztérium (*Bundesministerium der Justiz und für Verbraucherschutz*) által kiadott „Házassági jog” (*„Eherecht“*) című brosúrából, 73. o.:

„6.2.5. Családjogi közvetítés

A különváláson vagy váláson áteső párok gyakran peren kívüli kívánják családi kapcsolataikat rendezni. Ilyen esetekben a közvetítés kiváló alternatíva a bírósági eljárással szemben.

A közvetítés jogi kereteit a 2012. július 26-án hatályba lépett közvetítői tevékenységről szóló törvény (*Mediationsgesetz*) fektette le.

A közvetítés egy semleges személyen (a közvetítő) keresztül segít a feleknek békés megoldást találni a vitájukra. A résztvevők felelősséget vállalnak a megoldásért, és a közvetítőnek nincs döntéshozatali hatásköre.

Ez azt jelenti, hogy egy bírósági ügytől eltérően, az érintettek valós érdekeit és szükségleteit meg lehet határozni, és a konkrét konfliktusra szabott megoldás alapjaként fel lehet használni. A bírósági határozatok kevésbé valószínű, hogy figyelembe veszik az érintettek érdekeit. Ezért az érintettek könnyebben fogadják el ezeket a megoldásokat és ezek hosszú távon eredményesebbek. A közvetítés szerződéses megállapodások megfogalmazásához vezethet, például a tartással, a vagyonnal, a tulajdonnal, a szülői felelősséggel és a láthatási jogokkal kapcsolatosan.

A bíróság a bontóper részeként elrendelheti, hogy a házastársak akár önállóan, akár együttesen a közvetítésről szóló ingyenes tájékoztatáson, vagy a folyamatban lévő, kapcsolódó ügyek vonatkozásában a peren kívüli vitarendezés valamely más formájában [1] vegyenek részt a bíróság által kinevezett személy vagy szerv segítségével, majd igazolják a részvételüket (a családjogi és a nem peres igazságszolgáltatási eljárásokról szóló törvény 135. szakasza – *Gesetz über das Verfahren in Familiensachen und in den Angelegenheiten der freiwilligen Gerichtsbarkeit*, FamFG). Ez a rendelkezés jogilag nem kötelező erejű. A bíróság azonban a költségek felosztásáról való döntésnél figyelembe veheti a rendelkezés be nem tartását (a FamFG 150. szakaszának (4) bekezdése).”

A FamFG 156. szakasza (1) bekezdésének 3. és 5. mondata, valamint 81. szakasza (2) bekezdésének 5. pontja értelmében ugyanez vonatkozik a gyermekekkel kapcsolatos ügyekre. A bíróság ilyen esetekben is elrendelheti, hogy a szülők közvetítésről szóló tájékoztatáson vagy a peren kívüli vitarendezés már formájában vegyenek részt. Ez a rendelkezés jogilag nem kötelező erejű, de a bíróság az ügyvel kapcsolatos költségek felosztásáról való döntésnél figyelembe veheti a rendelkezés be nem tartását.

Linkek német weboldalakra ahol családjogi ügyekkel foglalkozó közvetítőket találhat

Mediation bei internationalen Kindschaftskonflikten (MiKK e. V.), Fasanenstraße 12, 10623 Berlin, Németország (közvetítés gyermekeket érintő nemzetközi ügyekben)

<http://www.mikk-ev.de/>

- Zentrale Anlaufstelle für grenzüberschreitende Kindschaftskonflikte beim Internationalen Sozialdienst im Deutschen Verein (ZAnK), Michaelkirchstraße 17 /18, 10179 Berlin, Németország (közvetítés gyermekeket érintő nemzetközi ügyekben)

<http://www.zank.de/>

Linkek német weboldalakra ahol családjogi közvetítéssel vagy általánosságban közvetítéssel kapcsolatos információkat találhat

- Bundesverband Mediation e.V. (BM), Wittestr. 30 K, 13509 Berlin

<http://www.bmev.de/>

- Bundes-Arbeitsgemeinschaft für Familien-Mediation e.V. (BAFM), Spichernstraße 11, 10777 Berlin

<http://www.bafm-mediation.de/>

A családjogi közvetítéssel kapcsolatos német jogszabályokkal foglalkozó linkek

- Szövetségi Igazságügyi és Fogyasztóvédelmi Minisztérium, Mohrenstraße 37, 10117 Berlin

<http://www.bmjv.de/>

- A közvetítés és a peren kívüli vitarendezés más formáinak ösztönzéséről szóló törvény (*Gesetz zur Förderung der Mediation und anderer Verfahren der außergerichtlichen Konfliktbeilegung*) (BGBl. (*Bundesgesetzblatt*, Szövetségi Közlöny) 2012. július 25-i 2012., I. rész, 35. szám)

<http://www.bmjv.de/SharedDocs/Abteilungen/DE/AbtR/RA1.html?nn=1470004>

---

[1] A kapcsolódó ügyek közé tartoznak a házassági vagyoni jogi rendszerrel, a nyugdíjjogosultság kiigazításával, a tartásdíj fizetésével, a közös lakhellyel és a háztartási költségekkel kapcsolatos viták.

Utolsó frissítés: 03/11/2017

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Figyelem: az oldal eredeti nyelvű változata [et](#) nemrég módosult. Az Ön által

kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítónk.

Az oldal jelenleg a következő nyelveken olvasható.

Családjogi közvetítői eljárás határokon átnyúló ügyekben - Észtország

A családjogi közvetítés, illetve a válási viták közvetítése elsősorban olyan szülőknek szól, akik válnak vagy különválnak és pártatlan szakértő segítségére szorulnak, hogy az a nézeteltérések között közvetítsen, valamint, hogy a köztük való kommunikációt és együttműködést elősegítse a gyermekek jövőbeli elhelyezésével kapcsolatos kérdésekben, továbbá, hogy ezekben az ügyekben megállapodást kössenek. A közvetítési eljárás célja elsősorban nem a békülés, hanem működőképes egyezségek megkötése.

2015 áprilisa óta a szolgáltatás az alábbi módokon áll rendelkezésre és finanszírozása az alábbi módokon történik:

a gyermek lakóhelye szerinti önkormányzat küldi a feleket a szolgáltatáshoz, és részben finanszírozza is azt;

bírósági eljárás indításakor a bíró a feleket saját finanszírozás, vagy adott esetben nemzeti költségmentesség kérelmezése mellett küldi a szolgáltatáshoz; a tájékoztatásban részesült szülő saját finanszírozása mellett kezdeményezi, vagy a Közvetítők Észtországi Egyesülete küldi a feleket (saját finanszírozás mellett) a szolgáltatáshoz.

A közvetítési eljárásért maguk a felek által fizetett ár régióként eltér. Egy alkalom Tallinban és Észtország más nagyobb városaiban 50-70 euróba, az országban máshol pedig 35-50 euróba kerül. Egy alkalom 90 percig tart és a felek átlagosan 5-6 megbeszélésen való részvételre számíthatnak.

Családjogi közvetítési szolgáltatást külön szakképzésben részt vett és megfelelő oklevéllel rendelkező pszichológus szakemberek, a szociális ágazat (többek között gyermekvédelmi és szociális munkaügyi) szakemberei vagy jogi szakemberek nyújthatnak; e szakemberek elérhetőségei megtalálhatóak a [Közvetítők Észtországi Egyesülete](#), a megyei bíróságok és az önkormányzatok weboldalain.

Észtországban a családjogi közvetítési szolgáltatás szervezését a következő jogszabályok szabályozzák:

a [békéltetéséről szóló törvény](#);

a [szociális jólétről szóló törvény](#);

a [családjogi törvény](#) és

a [polgári perrendtartásról szóló törvény](#)

Az észt kormány 2015–2016-os cselekvési programjának egyik prioritása a gyermekvédelmi rendszer megerősítése, beleértve a családjogi közvetítési szolgáltatás fejlesztését is. A szolgáltatás szervezésének és finanszírozásának tökéletesítése céljából a Szociális Minisztérium és az Igazságügyi Minisztérium jelenleg együttműködik a szolgáltatást szabályozó törvények, rendeletek és közigazgatási rendelkezések kiegészítését és módosítását szolgáló javaslatok kidolgozásában.

Észtországban nemzetközi képzéssel rendelkező közvetítők is dolgoznak, akik értenek azoknak a határokon átnyúló közvetítési ügyeknek a kezeléséhez, amelyekben az egyik szülő a gyermeket nem a gyermek születése szerinti és nem is a szokásos tartózkodási helye szerinti országba elvitte. Az észt, az angol, az orosz és a finn a munkanyelvek. A közvetítővel az egyesület erre a célra fenntartott [postafiókján](#) keresztül lehet kapcsolatba lépni.

Utolsó frissítés: 03/04/2019

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Családjogi közvetítői eljárás határokon átnyúló ügyekben - Írország

A mediációs tevékenységről szóló 2017. évi törvény (Mediation Act 2017) nem részletezi kifejezetten a határokon átnyúló ügyekben folytatott mediációs eljárásokat. A törvényben említett mediációs tevékenység minden esetben önkéntes. Amennyiben a határokon átnyúló családi vitákban folytatott mediáció Írországban történik, a fenti törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

A mediációs tevékenységről szóló 2017. évi törvény (Mediation Act 2017) <http://www.irishstatutebook.ie/eli/2017/act/27/enacted/en/html> 2018. január 1-jén lépett hatályba. A bírósági eljárás alternatívájaként a törvény átfogó jogszabályi keretrendelkezéseket tartalmaz a viták mediáció útján való rendezésére. A törvény alapvető célja a mediációs tevékenység népszerűsítése és elősegítése, a bírósági eljárások működőképes, hatékony és eredményes alternatívájaként, ezáltal csökkentve a jogi költségeket, felgyorsítva a viták rendezését, és enyhítve a bírósági eljárások gyakori kísérőit: a stresszt és az elmergesedett viszályt.

A törvény:

általános elveket határoz meg a szakképzett mediátorok által végzett mediáció tekintetében – 6–8. szakasz;

eljárási szabályzatot vezet be a szakképzett mediátorok által végzett mediáció esetén – 9. szakasz;

rendelkezik a feleknek a mediáció során folytatott kommunikációjának bizalmas jellegéről – 10. szakasz;

rendelkezik egy az ágazat fejlődését felügyelő mediációs tanács lehetséges jövőbeli létrehozásáról – 12. szakasz;

bevezeti az ügyvédek és jogtanácsosok azon kötelezettségét, hogy javasolják a vitában részt vevő feleknek a mediációt mint vitarendezési eszközt – 14. és 15. szakasz;

előírja, hogy a bíróság akár a saját, akár a felek kezdeményezésére felkérheti a feleket a mediáció vitarendezési eszközként való fontolásra vételére – 16. szakasz;

rendelkezik a mediációnak az elévülési időre kifejtett hatásáról – 18. szakasz;

előírja, hogy a bíróság – amennyiben megfelelőnek ítéli meg – a törvény 16. pontjában említett költségmegosztások elbírálása során vegye figyelembe, ha az eljárásban részt vevő felek bármelyike indokolatlanul visszautasítja vagy elmulasztja a mediáció fontolásra vételét vagy az azon való részvételt, amennyiben a bíróság a 16. szakasz értelmében felhívta erre – 20. és 21. szakasz;

A törvény hatálya alá tartozik az összes olyan polgári eljárás, amelyet bíróság előtt lehet megindítani, a törvény 3. szakaszában felsorolt pár kivételtől eltekintve.

Utolsó frissítés: 24/07/2019

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Családjogi közvetítő eljárás határokon átnyúló ügyekben - Görögország

Családjogi közvetítés

A „*családjogi közvetítés*” kifejezés a családjogi viták (azaz a házastársak közötti pénzügyi és tulajdonjoggal kapcsolatos viták, az élettársi kapcsolatból, illetve a szülők és gyermekek közötti kapcsolatból eredő hasonló viták, valamint más családi viták) peren kívüli rendezésének egy formájára utal, amikor is a feleket segítik a kölcsönösen elfogadható egyezség közös elérésében.

I. A *közvetítés* intézményét (*διαμεσολάβηση*) a 2008. május 21-i 2008/52/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet végrehajtó polgári és kereskedelmi ügyekben történő közvetítésről szóló **3898/2010. törvény** (Kormányzati Közlöny, I. sorozat, 211. szám 2010.10.16.) vezette be a görög igazságszolgáltatási rendszerbe.

A 3898/2010. törvény 2. cikke szerint „a magánjogi vitákat a felek közötti megállapodással közvetítésre lehet utalni, amennyiben a vita tárgya a felek rendelkezésére áll”, míg ugyanazon törvény 8. cikke úgy rendelkezik, hogy: „1. A felek vagy jogi képviselőjük, illetve jogi személyek esetében megbízottjuk, az ügyvédjükkel részt vesznek a közvetítésen. 2. A közvetítőt a felek vagy a felek által választott harmadik fél jelöli ki. 3. A közvetítési eljárást a közvetítő a felekkel egyetértésben határozza meg, akik azt kívánságuk szerint bármikor megszüntethetik. A közvetítési eljárás bizalmas és nem vezetnek róla jegyzőkönyvet. A közvetítés során a közvetítő mindegyik féllel kommunikálhat és találkozhat.” Az eljárás befejezésekor a közvetítőnek feljegyzést kell készítenie a közvetítésről (3898/2010. törvény 9. cikke), amely tartalmazza a közvetítőt, a felek és felek ügyvédei által aláírt, megkötött megállapodást. Amennyiben legalább az egyik fél kéri, a közvetítőnek a feljegyzést a hely elsőfokú bíróságának kezelőirodájában is letétbe kell helyeznie, aminek következtében az érvényesíthetővé válik.

A közvetítő legfeljebb 24 óra felszámításával óradíjban részesül, amely magában foglalja a közvetítés előkészítésével töltött időt is. A felek és a közvetítő a díjazás más módjában is megállapodhatnak. A felek eltérő megállapodása hiányában, a közvetítő díjazását a felek egyenlő arányban viselik. Az egyes felek viselik a saját ügyvédjük munkadíjának költségeit. Az óradíj összegét az Igazságügyi, Átláthatósági és Emberi Jogi Minisztérium határozattal határozza meg és vizsgálja felül.

(Lásd <http://www.diamesolavisi.gov.gr/>)

II. Ezen kívül a **polgári perrendtartásról szóló törvénybe** a 4055/2012. törvény 7. cikke által beszúrt **214B. cikk (1) bekezdése** bevezette a *bírói közvetítés intézményét* (*δικαστική μεσολάβηση*); azon cikk szerint „a magánjogi vitákat bírói közvetítés igénybe vételével is meg lehet oldani. A bírói közvetítés igénybe vétele választható, és a kereset beadása előtt vagy a per alatt is történhet.” Ugyanazon cikk (3) bekezdésének utolsó albekezdése kimondja, hogy „bármelyik érdekelt fél a nevében eljáró ügyvéden keresztül írásbeli kérelmet nyújthat be az ügy bírói közvetítő elé történő utalásáról.” A cikk úgy folytatódik, hogy „4. Az a bíróság, amely előtt az ügy folyamatban van, az ügytől függetlenül és valamennyi körülményt figyelembe véve bármikor felkérheti a feleket a vitájuk rendezése céljából bírói közvetítés igénybe vételére, és amennyiben a felek egyetértenek, ezzel egyidejűleg, rövid időre, de legfeljebb hat hónapra elhalaszthatja az ügy tárgyalását. 5. Amennyiben a felek megállapodnak, a közvetítésről feljegyzés készül. A feljegyzést aláírja a közvetítő, a felek és a felek ügyvédei, továbbá az eredetét letétbe kell helyezni azon elsőfokú bíróság kezelőirodájában, ahol a közvetítés történt... Miután a közvetítésről készült feljegyzést letétbe helyezték az elsőfokú bíróság kezelőirodájában, ha aszerint a felek egyetértenek abban, hogy jogosultság áll fenn, akkor az a polgári perrendtartásról szóló törvény 904. cikke (2) bekezdésének c) pontja értelmében érvényesíthető jogcímet keletkezett.”

A bírói közvetítés költségei egyértelműen az alacsony jövedelmű polgárok költségmentességének biztosításáról szóló törvény hatálya alá sorolhatók (3226/2004. törvény).

Két fontos rendelkezés a **polgári perrendtartásról szóló törvény új 116A. cikke** (melyet a 4335/2015. törvény 1. cikkének (2) bekezdése szűrt be), miszerint „a bíróság valamely tárgyalás során bármikor, továbbá minden eljárás során ösztönzi ... a közvetítés választását, mint a vita peren kívül történő rendezésének módját”, valamint a **polgári perrendtartásról szóló törvény 214C. cikke**, miszerint „a bíróság javasolja a felek részére a közvetítés igénybe vételét, amennyiben az az ügy körülményeinek megfelelő. Ha a bíróság javaslatát elfogadják, az ügy tárgyalását három hónappal el kell halasztani. Ugyanez vonatkozik arra az esetre, ha a felek maguk döntenek úgy míg a per folyamatban van, hogy közvetítést vesznek igénybe.”

Görögországban nem léteznek kifejezetten a családjogi közvetítést szabályozó jogszabályok, ezért a közvetítés és a bírói közvetítés fent meghatározott általános szabályai alkalmazandók.

A különböző nemzetiségű párokból jönnek létre – akár házások, akár élettársi kapcsolatban élnek együtt – a kétkulturájú családok, és válás vagy a kapcsolat felbomlása esetén a családjogi vitákkal összefüggő kérdéseken túl (például szülői felelősség, felügyeleti jog, kapcsolattartás a gyermekkel, gyermektartás, tulajdonnal kapcsolatos viták a házastársak között) a határokon átnyúló esetekben egy még komolyabb nehézség merülhet fel: a gyermek jogellenes elvitele. Ilyen esetekben könnyen alkalmazhatóak a közvetítésre és a bírói közvetítésre vonatkozó fent körvonalazott szabályok, amelyek összhangban vannak az 1980. évi Hágai Egyezmény 7. cikke (2) bekezdése c) pontjának és a 2201/2003/EK rendelet 55. cikke (2) bekezdése e) pontjának („Brüsszel IIa.” rendelet) már alkalmazandó szabályaival.

Utolsó frissítés: 18/01/2017

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Figyelem: az oldal eredeti nyelvű változata nemrég módosult. Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.

Családjogi közvetítői eljárás határokon átnyúló ügyekben - Spanyolország

1. A családjogi közvetítői eljárás

A családjogi közvetítői eljárás teljesen önkéntesen Spanyolországban, és annak többek között a határokon átnyúló családjogi közvetítést magukban foglaló esetekben történő előmozdítása érdekében a közvetítői eljárásról szóló általános jogszabály kifejezetten lehetővé teszi, hogy azt videokonferencia útján vagy hang-, illetve képvitellet lehetővé tevő más elektronikus módon folytassák le. A felek vagy a bírósági eljárás megindítása előtt, vagy annak során, és akár még annak lefolytatása után is közvetítéshez folyamodhatnak az eredmény megváltoztatása vagy a bírósági határozat egyszerűbb végrehajtása érdekében. Ha az eljárás előtt tesznek így, és egyezsre jutnak, a jogi eljárás felgyorsul, mert a felek egyszerűsített eljárásban terjesztik a megállapodást a családjogi bíróság (*Juzgado de Familia*) elé, amely jóváhagyja azt, ha az nem ellentétes a joggal vagy – adott esetben – a házastársak kiskorú vagy fogyatékos gyermekeinek érdekeivel. Hasonlóképpen, ha nincsenek kiskorú vagy fogyatékos gyermekek, a felek közvetlenül közjegyző elé is terjeszthetik a megállapodást, aki okiratba foglalva a bírósági határozatával megegyező joghatásokkal ruhazza fel azt.

Ha a bírósági eljárás anélkül indult meg, hogy a felek közvetítést vettek volna igénybe, a bíró az ügy körülményeit figyelembe véve egyetérthet azzal, hogy a feleknek közvetítést kellene igénybe venniük, és a családjogi bíróság ingyenes tájékoztatóra küldi őket. Ha a felek közvetítés igénybevétele mellett döntenek, nem kerül sor a jogi eljárás felfüggesztésére, hacsak a felek nem kérik ezt, végleges megállapodás esetén pedig a bíróság jóváhagyja azt. Megállapodás hiányában azonban, vagy ha a felek nem akartak közvetítéshez folyamodni, ítélet születik mindazon kérdésben, amelyben a felek nem értenek egyet. Nincs lehetőség családjogi közvetítői eljárásra, ha a felek között nemi alapú erőszak miatt van folyamatban eljárás.

A tájékoztató ingyenes, de maga a közvetítés a felek által viselendő költségekkel jár, hacsak nem kapnak költségmentességet. A költségmentesség tartalmával és megszerzésének követelményeivel kapcsolatos összes információ elérhető az alábbi weboldalon:

 <http://www.mjusticia.gob.es/cs/Satellite/Portal/es/servicios-ciudadano/tramites-gestiones-personales/asistencia-juridica-gratuita>

2. A családjogi közvetítői hivatás és a közvetítői szolgáltatás igénybevétele

A közvetítőnek egyetemi végzettséggel vagy felsőfokú szakképzettséggel, valamint emellett a közvetítői tevékenység gyakorlásához szükséges különleges képzettséggel kell rendelkeznie, amely e célra akkreditált intézményekben szerezhető meg.

A közvetítőnek sehol sem kell nyilvántartásba vetetnie magát a családjogi közvetítői tevékenység gyakorlásához, de léteznek nyilvántartások, amelyekbe a közvetítők mind nemzeti szinten (közvetítők és közvetítői intézmények nyilvántartása, amelynek honlapja a lent megadott linken érhető el – *Registro de Mediadores e Instituciones de Mediación*), mind az autonóm közösségek szintjén bejegyezethetik magukat.

Az utóbbi szinten csaknem mindegyik autonóm közösség létrehozott egy-egy közvetítői közszolgálatot. Erre vonatkozó információért egyszerűen keresse fel intézményi honlapjaik megfelelő menüpontját, ahol különböző részletességgel elmagyarázzák a közvetítési rendszer működésének módját, szabályozzák a közvetítők nyilvántartását, ha van ilyen, és feltüntetik a hozzá tartozó linket. A honlapok rendszerint közvetítésiigénylő formanyomtatványokat is tartalmaznak, amelyek feltüntetik az autonóm közösségek által a közvetítői eljárás lefolytatására létrehozott szakosított intézményeket.

Aszerint kell családjogi közvetítőt keresnie, hogy a közvetítői eljárásra az eljárás megindítása után, vagy az eljárástól függetlenül kerül-e sor. Ha az eljárás megindítása után kerül sor közvetítés igénylésére, a megfelelő családjogi bíróság a mellette működő családjogi közvetítői szervezetekhez irányítja a feleket, míg ha a bírósági eljárás előtt vagy azon kívül kerül sor a közvetítésre, a félnek kell családjogi közvetítőt keresnie. Hasznosak lehetnek az alábbi információforrások:

– A közvetítők és közvetítői intézmények fent hivatkozott nemzeti szintű nyilvántartása <http://www.mjusticia.gob.es/cs/Satellite/Portal/es/areas-tematicas/registros/mediadores-instituciones>

– Az Igazságügyi Minisztérium által ajánlott alábbi intézmények <https://www.administraciondejusticia.gob.es/paj/publico/pagaj/home/>

– Az Általános Igazságszolgáltatási Tanács (*Consejo General del Poder Judicial*) által ajánlott, tartományok szerint feltüntetett közvetítői szolgálatok <http://www.poderjudicial.es/cgpi/es/Temas/Mediacion/Organos-judiciales-que-ofrecen-mediacion/Mediacion-Familiar/>

– A különböző autonóm közösségek által létrehozott közvetítői szolgálatok. Az autonóm közösségek intézményi honlapjai rendszerint tartalmaznak információkat.

A fentiek mellett a családjogi közvetítői eljárásra, az alkalmazandó jogszabályokra, a különböző autonóm közösségekben felállított közvetítői szolgálatokra és a megfelelő alakiságokra vonatkozó további információ érhető el az Általános Igazságszolgáltatási Tanács honlapján <http://www.poderjudicial.es/cgpi/es/Temas/Mediacion>

Utolsó frissítés: 04/09/2019

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Figyelem: az oldal eredeti nyelvű változata nemrég módosult. Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.

Családjogi közvetítői eljárás határokon átnyúló ügyekben - Franciaország

A határokon átnyúló családjogi közvetítést nemzetközi és európai együttműködési megállapodások ösztönzik, a viták nyugodt és gyors rendezésének elősegítésére. Franciaország a központi igazgatási szervén belül létrehozott egy egységet, melynek célja a közvetítés alkalmazásának előmozdítása a határokon átnyúló ügyekben. A közvetítésre vonatkozó nemzeti szabályozás is releváns, mivel vonatkozhat határokon átnyúló ügyekre is.

Nemzeti keretszabályozás

Az 1995. február 8-i 95-125. számú törvény, majd pedig az 1996. július 22-i 2012-66. számú miniszterelnöki rendelet képezi a Franciaországi jogi közvetítés alapját. Bármelyik eljáró bíró, a felek beleegyezésével, kijelölhet képesített, pártatlan és független harmadik fél közvetítőt.

Az 1995. február 8-i törvényt a 2008. május 21-i 2008/52/EK irányelvet átültető 2011. november 16-i 2011-1540. számú törvényi felhatalmazáson alapuló végrehajtási kormányrendelet (*ordonnance*) módosította. E törvény meghatározása szerint a közvetítés olyan, két vagy több fél közti szervezett eljárás, melynek keretében a felek megállapodásra törekcsenek, igyekecsnek a nézeteltéréseiket barátságos vitarendezéssel megoldani, egy harmadik fél segítségével. A jogszabály a közvetítés valamennyi formájára vonatkozó közös rendelkezéseket állapított meg.

A családjogi közvetítésre vonatkozó nemzeti képesítést a 2003. december 2-i miniszterelnöki rendelet ([☞ articles R.451-66 et suivants du Code de l'Action Sociale et des Familles](#)), valamint a 2004. február 12-i és 2012. március 19-i miniszterelnöki rendeletek fogalmazzák meg. Ugyanakkor jelenleg a családjogi közvetítői tevékenység végzéséhez nem szükséges ez a képesítés, mert a családjogi közvetítés nem tartozik a szabályozott szakmák közé.

A mediátorok önkéntesen vagy a szellemi szabadfoglalkozásúakra vonatkozó keretszabályozás alapján végzik munkájukat.

A családjogi közvetítés beavatkozhat:

1) jogi beavatkozás előtt: ez a megállapodáson alapuló családjogi közvetítésként ismert – az ügyet a felek közvetlenül nyújtják be a közvetítőnek;

2) jogi eljárás folyamán: a Polgári Perrendtartás 1071. cikke, a Polgári Törvénykönyv 255. cikke és 373-2-10. cikke;

a családjogi bíró (*juge aux affaires familiales*) javasolhatja a felek részére a közvetítést, és beegyezésüket követően kijelöli az eljáró családjogi közvetítőt; a családjogi bíró a felek részére elrendelheti, hogy egy családjogi közvetítővel találkozzanak, aki tájékoztatja őket a családjogi közvetítés céljáról és eljárásáról.

A családjogi közvetítés eredményeképpen létrejött egyezség jóváhagyásáról a családjogi bíró dönt (a 1534. és a 1565. cikk alapján, valamint a Polgári Perrendtartás alkalmazásával). A bíró jóváhagyja az egyezséget, kivéve, ha úgy találja, hogy az nem védi kellőképpen a gyermek érdekeit, vagy ha a szülők beleegyezése nem önkéntes (a Polgári Törvénykönyv 373-2-7. cikkének 2. albekezdése), vagy ha általánosságban sérti a közrendet.

Költségek: A családjogi közvetítővel történő első információs megbeszélés a felhasználó részére ingyenes. Ugyanakkor a családjogi közvetítés megköveteli a felek pénzügyi hozzájárulását, a közvetítés hivatalos díjtáblája alapján, amely a felek keresetének függvényében ülésenként és személyenként határozza meg a fizetést. Amikor valaki költségmentességben részesül, az állam fizeti a családjogi közvetítés díját, az ügyvéd díjazását pedig az országos díjtábla szerint megemelik, amennyiben a közvetítést a családjogi bíró rendelte el.

Link a Polgári Perrendtartás vonatkozó rendelkezéseihez: [itt](#) (56 Kb) [fr](#)

Link az Igazságügyi Minisztérium [☞ page d'information du Ministère de la justice](#) családjogi közvetítésről szóló oldalára

Link a mediátorok listájához: az Önhöz legközelebbi családi közvetítő szolgáltatásra így kereshet rá: 'családjogi közvetítés' a 'kategóriák' mező alatt, ezen a weboldalon: [☞ Justice en région](#).

Nemzetközi családjogi közvetítés

A nemzetközi családjogi közvetítésről a családjogi ügyekről szóló nemzetközi együttműködési megállapodások rendelkeznek (1980. október 25-i Hági Egyezmény és a Brüsszel IIa. rendelet), a gyermek jogellenes külföldre vitelek a gyermek hazajuttatására vagy a szülői láthatási jogok érvényesítésére vonatkozó barátságos vitarendezés ösztönzésére.

Az érdekelt felek:

1) Szellemi szabadfoglalkozású vagy önkéntes közvetítőkkel vehetik fel a kapcsolatot: a nemzetközi családjogi ügyekben illetékes mediátorok listája a következő linken érhető el: [☞ http://www.justice.gouv.fr/justice-civile-11861/enlevement-parental-12063/sources-listes-des-mediateurs-familiaux-internationaux-suite-28277.html](http://www.justice.gouv.fr/justice-civile-11861/enlevement-parental-12063/sources-listes-des-mediateurs-familiaux-internationaux-suite-28277.html) (vagy kattintson [☞ ide](#));

2) Közvetítést igényelhetnek a központi igazgatási szerv erre kijelölt egységén keresztül: Franciaországban az Igazságügyi Minisztériumon belül működik egy nemzetközi családjogi közvetítési egység ([☞ CMFI](#)). Minden egyes új, határokon átnyúló ügyben az egység segítséget kínál, támogató intézkedésként beavatkozik a jogi eljárás előtt, alatt és/vagy után. A megszületett egyezségek benyújtásra kerülnek, adott esetben a felek jogi tanácsadójának jóváhagyását követően, az illetékes ország bíróságára.

Ha az egyik szülő a központi igazgatási szervnél nemzetközi családjogi közvetítést kér, a szerv erre nézve a másik szülő felé javaslattal él. Az eljárásnak **önkéntesnek kell lennie: a nemzetközi családjogi közvetítési eljárás megvalósításakor semmilyen nyomást nem szabad alkalmazni.**

A központi igazgatási szerv kijelölt egysége a nemzetközi családjogi közvetítési munkája során mindkét szülő felé pártatlanul és teljes mértékben bizalmasan jár el.

Az Igazságügyi Minisztérium nemzetközi családjogi közvetítési egysége által folytatott közvetítés ingyenes. A kérelmet, a jelenlegi vagy a korábbi, franciaországi vagy külföldi bírósági eljárások dokumentumainak kíséretében a következő címre kell küldeni:

Ministère de la Justice (Igazságügyi Minisztérium)

Direction des Affaires Civiles et du Sceau – BDIP (Polgári Ügyek Osztálya)

Cellule de médiation familiale internationale (Nemzetközi Családjogi Közvetítési Egység)

13 Place Vendôme

75 042 Paris Cedex 01

Elküldheti e-mailben is: [☞ entraide-civile-internationale@justice.gouv.fr](mailto:entraide-civile-internationale@justice.gouv.fr)

Link a francia Igazságügyi Minisztérium weboldalára (Nemzetközi Családjogi Közvetítési Egység): [☞ http://www.justice.gouv.fr/justice-civile-11861/enlevement-parental-12063/la-mediation-21106.html](http://www.justice.gouv.fr/justice-civile-11861/enlevement-parental-12063/la-mediation-21106.html)

Utolsó frissítés: 19/01/2017

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Családjogi közvetítési eljárás határokon átnyúló ügyekben - Horvátország

KÖZVETÍTŐI ELJÁRÁS

2015. november 1-jén lépett hatályba a Horvát Köztársaság új családjogi törvénye (*Obiteljski zakon; Narodne novine* [hivatalos lap], 103/15. sz.). E törvény 10 önálló részt tartalmaz, amelyek közül a hetedik önálló rész a kötelező tanácsadást és a családjogi közvetítési eljárást szabályozza.

A kötelező tanácsadás egyfajta segítséget nyújt a családtagok számára ahhoz, hogy egyezsége jussanak a családi kapcsolatokat illetően, miközben különös figyelmet szentel a gyermeket magukban foglaló családi kapcsolatok védelmének és az egyezsége jutás elmaradása jogi következményeinek, valamint a gyermek személyes jogairól való döntéshozatalra irányuló jogi eljárás megindításának. A kötelező tanácsadást a gyermek állandó vagy ideiglenes lakóhelye vagy a házastársak vagy házasságon kívüli kapcsolatban élők utolsó közös állandó vagy ideiglenes lakóhelye szerint illetékes szociális központ szakértői csapata végzi. A családjogi törvény értelmében nem kerül sor kötelező tanácsadásra a végrehajtási és biztosítási eljárás megindítása előtt. A családtagok személyesen és meghatalmazott nélkül vesznek részt a kötelező tanácsadáson.

A kötelező tanácsadásra 1. a közös kiskorú gyermekkel rendelkező házastársak közötti házasság felbontására irányuló eljárás megindítása előtt, és 2. a szülői felügyeleti jog, valamint a gyermekkel való személyes kapcsolattartáshoz való jog gyakorlására irányuló egyéb bírósági eljárások megindítása előtt kerül sor. A házasság felbontására irányuló eljárás megindítása előtt nem kerül sor kötelező tanácsadásra az olyan házastárs vagy házastársak esetében, 1. akik nem rendelkeznek szerződésalkötési képességgel, ha még szakértői segítséggel sem képesek megérteni az eljárás értelmét és következményeit, 2. akik korlátozott ítélőképességgel rendelkeznek, vagy 3. akiknek állandó vagy ideiglenes lakóhelye ismeretlen.

A kötelező tanácsadás az egyik fél által a szociális központnál írásban benyújtott vagy jegyzőkönyvbe mondott kérelem nyomán indul. A kötelező tanácsadásra irányuló kérelem kézhezvétele után a szociális központ köteles egy találkozót beütemezni és arra a feleket megidézni. Ettől eltérően, abban az esetben, ha a szociális központ megítélése szerint az adott körülmények között nem lenne hasznos a közös találkozó, vagy ha egyik vagy mindkét fél megalapozott indokból ezt kéri, a felek külön meghallgatását kell beütemezni és elvégezni.

A családjogi közvetítői eljárásban a családtagok önként vesznek részt. Ettől eltérően, a házasság felbontására irányuló eljárás megindítását megelőző családjogi közvetítői eljárás első találkozója kötelező.

A családjogi közvetítői eljárásban a felek egy vagy több családjogi közvetítő segítségével próbálnak egyezsége jutni egy családjogi vitában. A családjogi közvetítő a családjogi közvetítők nyilvántartásába bejegyzett pártatlan és különlegesen képzett személy. A családjogi közvetítői eljárás fő célja a megosztott szülői felügyeletre vonatkozó terv és a gyermekkel kapcsolatos egyéb megállapodások kidolgozása. E cél elérése mellett a családjogi közvetítői eljárásban a felek a vagyonnal kapcsolatos minden más kérdésben és egyéb kérdésekben is egyezsége juthatnak.

Nem kerül sor családjogi közvetítői eljárásra 1. azokban az esetekben, amelyekben a szociális központ szakértői csapata vagy a családjogi közvetítő megállapítja, hogy a házastársak családjogi közvetítői eljárásban való egyenlő részvétele nem lehetséges családon belüli erőszak miatt, 2. ha a házastársak egyike nem rendelkezik szerződés-kötési képességgel, vagy egyikük sem rendelkezik ilyen képességgel, és még szakértői segítséggel sem képesek megérteni az eljárás értelmét és jogi következményeit, 3. ha egyik vagy mindkét házastárs ítéldőképessége korlátozott, és 4. ha valamelyik házastárs állandó vagy ideiglenes lakóhelye ismeretlen.

A családjogi közvetítői eljárás a bírósági eljárás megindítását megelőző bírósági eljárástól függetlenül, a bírósági eljárás ideje alatt vagy annak befejezését követően is lefolytatható. A családjogi törvény értelmében nem kerül sor családjogi közvetítői eljárásra a végrehajtási és biztosítási eljárás megindítása előtt. Ettől eltérően, a gyermekkel való személyes kapcsolattartáshoz való jog gyakorlására irányuló végrehajtási eljárás ideje alatt a bíróság javaslatot tehet a felek számára a családjogi közvetítői eljárás lefolytatására. Ennélfogva a felek meghallgatását és az ügy körülményeinek figyelembevételét követően a bíróság harminc napra elhalaszthatja a végrehajtást, és elrendelheti, hogy egy szakértő beszéljen a gyermekkel, vagy javaslatot tehet a felek számára a családjogi közvetítői eljárás annak érdekében történő lefolytatására, hogy egyezsége jussanak a vitában; szükség esetén a bíróság külön határozattal részletesebben szabályozhatja a személyes kapcsolattartáshoz való jognak a szakértővel való beszélgetés vagy a családjogi közvetítői eljárás során való gyakorlását, de a bíróság nem tesz így, ha a családjogi közvetítésre tett kísérlet nem járt sikerrel, vagy ha sürgős intézkedésre van szükség.

A családjogi közvetítő és a családjogi közvetítői eljárásban részt vevő egyéb személyek kötelesek megőrizni azokat a bizalmas információkat és adatokat, amelyek a családjogi közvetítői eljárás során jutottak tudomásukra harmadik személyekkel összefüggésben, kivéve, 1. ha az információ közzétételére szükség van a megállapodás megkötéséhez vagy végrehajtásához, vagy 2. ha az információ közzétételére szükség van a jólétében veszélyeztetett gyermek védelme vagy valamely személy szellemi és testi épsége súlyos megsértése veszélyének elhárítása érdekében. A családjogi közvetítő köteles tájékoztatni a feleket a bizalmas adatkezelés elvének terjedelméről.

A családjogi közvetítői eljárás során létrejött egyezséget illetően a családjogi törvény úgy rendelkezik, hogy a közös szülői felügyeletre vonatkozó tervet és a családjogi közvetítői eljárás során létrejött egyéb megállapodásokat írásba kell foglalni, és azokat valamennyi félnek alá kell írnia, valamint hogy azok egy végrehajtható okirattal egyenértékűek, ha a bíróság a felek indítványára nem peres eljárásban jóváhagyja azokat.

Ha a felek nem jutnak egyezsége a közös szülői felügyelet tervét vagy valamely más vitás családjogi viszonyt illetően, a családjogi közvetítő a családjogi közvetítői eljárás felfüggesztéséről szóló jelentésben jelzi, hogy mindkét fél tevékenyen részt vett-e az eljárásban. A családjogi közvetítői eljárás felfüggesztéséről szóló jelentést kézbesítik a résztvevőknek. A családjogi közvetítő megküldi a családjogi közvetítői eljárás felfüggesztéséről szóló jelentést annak a bíróságnak, amely a családjogi közvetítői eljárás lefolytatása miatt felfüggesztette az eljárást.

Amennyiben a bírósági eljárás során a felek közös megegyezéssel indítványt tesznek a jogvita családjogi közvetítői eljárás útján történő rendezésére, a bíróság felfüggesztheti az eljárást, minek esetében három hónapos határidőt ad arra, hogy a felek megkíséreljék a jogvita családjogi közvetítői eljárás útján történő rendezését. Amennyiben a bírósági eljárás során a bíróság úgy véli, hogy lehetőség van a családjogi vita közös megegyezés útján történő rendezésére, szintén javaslatot tehet a felek számára a családjogi közvetítői eljárás lefolytatására. Ha a felek beleegyeznek a családjogi közvetítői eljárás megindításába, a bíróság felfüggeszti az eljárást, és három hónapos határidőt ad arra, hogy a felek megkíséreljék a jogvita családjogi közvetítői eljárás útján történő rendezését. Ha a feleknek a bíróság által a családjogi közvetítői eljárás lefolytatására adott három hónapos határidőn belül nem sikerül rendezniük a jogvitát a családjogi közvetítői eljárásban, vagy ha a felek e határidő lejárta előtt a bírósági eljárást folytatásukat indítványozzák, a bíróság folytatja az eljárást. Az eljárás felfüggesztéséről való döntéshozatal előtt a bíróság köteles megvizsgálni, hogy sürgős intézkedés szükségességére tekintettel helyénvaló-e a felfüggesztés olyan esetekben, amelyekben a gyermek jogainak és érdekeinek tárgyában kell döntést hoznia.

A családjogi közvetítői eljárásban a családjogi közvetítő köteles felhívni a résztvevők figyelmét a gyermek jólétéről való gondoskodásra, és szülei hozzájárulásával lehetővé teheti a gyermekek számára, hogy a családjogi közvetítői eljárás során hangot adjanak véleményüknek.

A családjogi közvetítői eljárást lefolytató családjogi közvetítő – törvényben meghatározott esetek kivételével – nem vehet részt szakvélemények vagy családértékelések elkészítésében vagy bármilyen más módon abban a bírósági eljárásban, amelyben a családjogi közvetítői eljárásban részt vevő felek jogvitájában kell döntést hozni.

Ha a családjogi közvetítői eljárást a szociális jóléti rendszer keretében foglalkoztatott családjogi közvetítők folytatják le, a felek nem fizetnek díjat a családjogi közvetítők munkájáért. Ha a családjogi közvetítői eljárást a szociális jóléti rendszer keretén kívül foglalkoztatott családjogi közvetítők folytatják le, a felek viselik részvételük költségeit.

A közvetítői eljárást szabályozó rendelkezések megfelelően alkalmazandók a családjogi közvetítői eljárásban.

További információért lásd:

Családjogi törvény (hivatalos lap, 103/15. sz.)

A családjogi közvetítői eljárásra vonatkozó szabályok (*Pravilnik o obiteljskoj medijaciji*; hivatalos lap, 106/14. sz.)

A közvetítői eljárásról szóló törvény (*Zakon o mirenju*; hivatalos lap, 18/11. sz.)

Utolsó frissítés: 23/08/2018

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Családjogi közvetítői eljárás határokon átnyúló ügyekben - Olaszország

A **családjogi közvetítői eljárás** egy olyan folyamat, amely alkalmazásáról a nehézségekkel küzdő házastársak vagy élettársak vitájuk egy vagy több közvetítő közreműködésével történő rendezése érdekében önkéntesen dönthetnek. A közvetítők feladata a kommunikáció előmozdítása és a házaspár segítése a különválás érzelmi és anyagi szempontból történő feldolgozásában (a vagyontárgyak megosztása, tartás fizetése, a közös lakóhely megosztása vagy valamelyik házastársnak való juttatása stb.). Az is a feladataik közé tartozik, hogy a házaspárt olyan megállapodás kidolgozására ösztönözzék, amely valamennyi családtag szükségleteinek a lehető legjobban megfelel.

A közvetítést általánosságban a „polgári és kereskedelmi viták rendezését szolgáló közvetítésről szóló 2009. június 18-i 69. sz. törvény 60. cikkének végrehajtásáról” szóló 2010. március 4-i, módosított 28. sz. törvényerejű rendelet szabályozza.

Ez a törvény az **átruházható jogokkal** kapcsolatos viták peren kívüli rendezésére szolgáló eljárást határozza meg. Egyes kifejezetten megjelölt ügyekben az eljárást elindító okirat elfogadhatóságának **előfeltétele** a közvetítés.

Családjogi ügyekben kizárólag a családi vállalkozásra vonatkozó megállapodásokkal (azaz olyan szerződésekkel, amelyek által az **üzleti vállalkozás tulajdonosa** részben vagy egészben átruhazza a vállalkozását egy vagy több leszármazónak) kapcsolatos vitákban követelmény az előzetes közvetítés.

Minden más családjogi vitában a közvetítés önkéntes.

Gyermek feletti felügyeletre vonatkozó eljárásban azonban a bíróság az ítélet meghozatalát elhalaszthatja abból a célból, hogy a házastársak szakértők segítségével közvetítés útján próbáljanak meg megállapodásra jutni, különösen a gyermek(ek) erkölcsi és anyagi érdekeinek védelmében.

A közvetítés történhet az Igazságügyi Minisztérium által vezetett **közvetítő szervezetek nyilvántartásába** szabályosan bejegyzett **közjogi vagy magánszervezetek által vagy azokon keresztül**.

A közvetítői szervezetek jegyzéke megtalálható a következő weboldalon:

<https://mediazione.giustizia.it/ROM/ALBOORGANISMIMEDIAZIONE.ASPX>

Az Olasz Ügyvédi Kamarában bejegyzett ügyvédek a törvény erejénél fogva közvetítők.

Sok településen a **családjogi közvetítési szolgáltatásokat** családi tanácsadó központokon, szociális szolgálatokon vagy helyi egészségügyi vállalkozásokon keresztül lehet elérni.

Egy másik eljárás a **facilitált tárgyalás**, amely eltér ugyan a közvetítéstől, de ugyancsak a viták peren kívüli rendezésére tervezték. Ezt a 2014. november 10-i 162. sz. törvény által módosításokkal átalakított, 2014. szeptember 12-i 132. sz. törvényrendelet szabályozza.

A facilitált tárgyalás olyan („tárgyalásos megállapodásként” ismert) megállapodásra utal, amely segítségével a felek megállapodnak „a vita békés rendezése érdekében a jóhiszemű együttműködésről”. A megállapodás érvényességéhez azt **egy vagy több ügyvéd segítségével** írásba kell foglalni, valamint átruházható jogokra kell vonatkoznia.

A közvetítésen keresztül létrejött megállapodásoktól eltérően, a facilitált tárgyalásos megállapodások **végrehajthatóak** és azt jelentik, hogy a bírósági határozat alapján keletkezett jelzálogjogot be lehet jegyeztetni.

A közvetítéshez hasonlóan a tárgyalás lehet kötelező vagy önkéntes.

Családjogi ügyekben a facilitált tárgyalás mindig önkéntes.

A jog a **különválással, illetve házasság felbontásával kapcsolatos ügyekben folytatott facilitált tárgyalást** azzal a céllal szabályozza, hogy megegyezésen, vagy a korábban meghatározott feltételek módosításán alapuló rendezés történjen.

Azon **házaspárok esetében, akiknek nincsenek kiskorú gyermekei** (vagy cselekvőképtelen felnőtt gyermekei), a megállapodás az illetékes bíróság mellett az ügyészhez kerül előterjesztésre, aki – amennyiben nem talál szabálytalanságot – az ügyvédekkel értesíti arról, hogy a rendezésnek nincs akadálya.

Kiskorú gyermekes (vagy cselekvőképtelen felnőtt gyermekes) házaspárok esetében a megállapodást 10 napon belül kell megküldeni az illetékes bíróság mellett működő ügyésznek annak ellenőrzése céljából, hogy az garantálja a gyermekek érdekeit. Ha az értékelés pozitív, az ügyész jóváhagyja. Ha nem, elküldi a bíróság elnökének, aki a feleket az elkövetkező 30 napon belül összehívja.

Az ily módon megkötött és jóváhagyott megállapodás ugyanúgy **hatályos, mint a különválásra vagy a házasság felbontására vonatkozó rendelkezések és azok helyébe lép**, továbbá módosítja az abban foglalt feltételeket.

A 2016. május 20-i 76. sz. törvény hatályba lépése óta a felek a facilitált tárgyalást az **azonos nemű személyek bejegyzett élettársi kapcsolatának felbontására** is alkalmazhatják.

Utolsó frissítés: 04/02/2019

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Családjogi közvetítői eljárás határokon átnyúló ügyekben - Ciprus

Ciprus még nem vezetett be törvényben szabályozott közvetítői eljárást.

Utolsó frissítés: 13/05/2019

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Családjogi közvetítői eljárás határokon átnyúló ügyekben - Lettország

A vitarendezés alternatív módja alkalmazásának megkönnyítése érdekében a Lett Köztársaság elfogadta a mediációról szóló törvényt (hatályos: 2014. június 18. óta).

A polgári eljárás keretében eljáró bíróság által javasolt mediációs modell 2015. január 1-jén lépett hatályba. Az eljárás különböző szakaszaiban (azaz: az ügy megindítását követően, a bírósági tárgyalás előkészítése, az előzetes meghallgatás, valamint az eljárás során, egészen az érdemi vizsgálat lezárultáig) a bíróságnak kötelezően fel kell ajánlaniuk a mediációt mint vitarendezési eszközt.

Számos projektet valósítottak meg a mediáció vitarendezési eszközként való népszerűsítése érdekében:

1. *A bejegyzett mediátorok tanácsa által nyújtott – „mediációs asztalok” néven ismert – ingyenes mediációs konzultáció a bíróságokon zajlik (elsősorban, de nem kizárólag családjogi viták esetében).*

2016. szeptember 15. óta az igazságügyi minisztérium a bejegyzett mediátorok tanácsával karöltve megvalósított egy kísérleti projektet, melynek során minden, polgári bírósági jogvitában érintett személynek lehetősége nyílik egy órán keresztül díjmentesen konzultálni egy bejegyzett mediátorral. A bíróság által felajánlott ingyenes, bejegyzett mediátorral folytatott konzultációk Riga és Lettország számos bíróságán igénybe vehetők. A projekt keretében a bejegyzett mediatori konzultációk során felvilágosítják az érintett feleket az ügy lényegéről, az eljárás menetéről és a mediatori tevékenység feltételeiről, valamint felmérik, hogy rendezhető-e a konkrét jogvita mediáció útján.

2. *Projekt – ingyenes közvetítés a családjogi viták során*

2017. január 1-je óta a magánszemélyek állami támogatással vehetnek részt egy olyan állami költségvetésből finanszírozott programban, melynek keretében egy öt alkalomból álló ingyenes tanácsadásra kerül sor. E tanácsadások során bejegyzett mediátorok segítenek rendezni a szülők közt fennálló, a gyermek érdekeire kiható nézeteltéréseket, valamint megoldást keresni a családtagok közt fennálló kapcsolatok rendezésére. A projekt keretében állami támogatásból finanszírozzák az első öt mediatori megbeszélést (alkalmanként 60 perc), melyet egy bejegyzett mediátor irányít, és amelyért a feleknek nem kell fizetni. Amennyiben a vita nem rendeződik öt ülés folyamán, a további szolgáltatás díja a feleket terheli. A személy jogosultságát illetően konzultálni kell

a bejegyzett mediátorral vagy a bejegyzett mediátorok tanácsával. Az érintett felek a bíróságokon keresztül megkapják a projekttel kapcsolatos információkat, amelyeket továbbítanak az önkormányzatokhoz, szociális szolgálatokhoz, családjogi bíróságokhoz stb.

A projekt célja, hogy 300 párnak nyújtson segítséget a gyermekes családoknak a bíróságon vizsgált vagy bíróság elé még került családi jogviták és nézeteltérések rendezéséhez. A projekt legfőképpen arra hivatott, hogy támogassa a házasság fennmaradását, de legalábbis oly módon rendezze a nézeteltéréseket, mellyel segítsenek fenntartani a gyermek szülei közti kölcsönös tiszteletet és a házasság felbomlása utáni kommunikációt a felek között annak érdekében, hogy megegyezésre jussanak a gyermek ellátásához, neveléséhez és tanulmányaihoz kapcsolódó kérdésekről.

A projektben részt vevő bejegyzett mediátorok listája ezen a linken érhető el: [http://sertificatiemediatori.lv/](http://sertificatiemediatori.lv)

Utolsó frissítés: 13/06/2019

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Figyelem: az oldal eredeti nyelvű változata [fr](#) nemrég módosult. Az Ön által

kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítónk.

Az oldal jelenleg a következő nyelveken olvasható.

Családjogi közvetítési eljárás határokon átnyúló ügyekben - Luxemburg

Szabályozás

A családjogi közvetítési eljárást a polgári és kereskedelmi közvetítésről szóló, 2012. február 24-i törvény és a jogi és a családi közvetítők engedélyezési eljárásáról, a specifikus közvetítési képzési programról és az ingyenes tájékoztató megbeszélés tartásáról szóló, 2012. június 25-i nagyhercegi rendelet (közzétételi hivatkozás 37. sz. Mém A., 2012.03.05., lásd <http://legilux.public.lu/eli/etat/leg/loi/2012/02/24/n1/fo>) szabályozza.

Az új polgári perrendtartás 1251-1. cikkének (2) bekezdése meghatározza, hogy mely ügyekben javasolhatja a bíróság a feleknek a „családjogi közvetítési eljárást”. Ezek lehetnek:

házasság felbontása, különválás, bejegyzett élettársi kapcsolatban élő felek különválása, beleértve a házastársi vagyonközösség megszűnését, a közös vagyon megosztását és az ozatlan közös tulajdon megszüntetését;

tartási kötelezettség, háztartási kiadásokhoz történő hozzájárulás, gyermektartás és szülői felügyelet.

Eljárás

A felek a közvetítést megállapodás alapján (*médiation conventionnelle*) vagy bírósági családjogi közvetítési eljárás (*médiation judiciaire familiale*) útján vehetik igénybe. A megállapodás alapján történő közvetítést bármelyik fél kezdeményezheti, függetlenül a tárgytól, az új polgári perrendtartás 1251-22. cikkének (2) bekezdése értelmében, jogi vagy választottbírói eljárás nélkül. A közvetítési eljárás lebonyolításának feltételeit írásos megállapodásba foglalják, melyet a felek és a közvetítő aláírnak. A megállapodás alapján történő közvetítés során a felek igénybe vehetnek az igazságügyi miniszter által kiadott engedéllyel rendelkező közvetítőt, vagy más közvetítőt.

Amennyiben az új polgári perrendtartás 1251-1. cikkének (2) bekezdésében meghatározott vitákban a felek bírósághoz fordulnak, a bíróság javasolhatja a feleknek a családjogi közvetítési eljárás igénybevételét. A bíróság elrendeli az ingyenes tájékoztató megbeszélés tartását egy engedéllyel rendelkező közvetítővel, vagy egy olyan közvetítővel, aki – amennyiben megfelel egy másik uniós tagállam egyenértékű vagy alapvetően összehasonlítható előírásainak – mentesül a luxemburgi engedélyezési kötelezettség alól, az új polgári perrendtartás 1251-3. cikkének (1) bekezdésével összhangban. Az ezt követő megbeszélések költsége 57 EUR (az összeget nagyhercegi rendelet szabályozza). A bíróság meghatározza a közvetítés időtartamát, ami nem haladhatja meg a három hónapot. Ez azonban a felek megállapodásával meghosszabbítható. A megfelelő erőforrással nem rendelkező felek bármilyen bírósági családjogi közvetítési eljáráshoz pénzügyi támogatásban részesülhetnek.

Fontos megjegyezni, hogy az ilyen közvetítési eljárásban született egyezségek ugyanolyan bizonyító erővel bírnak, mint a bírósági ítéletek. Ezek az akár külföldön, akár belföldön létrejött, közvetítési eljárásban született egyezségek a polgári és kereskedelmi ügyekben végzett közvetítés egyes szempontjairól szóló, 2008. május 21-i 2008/52/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv értelmében az Európai Unióban végrehajthatók. A teljes egyezséget, vagy annak egy részét a járásbíró (*tribunal d'arrondissement*) elnöke hagyja jóvá, és ezáltal az végrehajthatóvá válik. A családjogi közvetítési eljárások esetében a bíró ellenőrzi, hogy a megállapodás nem ütközik-e a közrendbe, nem áll-e ellentétben a gyermekek érdekeivel, a vita rendezhető-e közvetítés útján és a közvetítő rendelkezik-e az igazságügyi miniszter e célra kiadott engedélyével.

Az engedéllyel rendelkező közvetítők jegyzéke az alábbi oldalon érhető el:

http://www.mj.public.lu/professions/mediation_en_matiere_civile_commerciale/Liste_des_mediateurs_agrees.pdf

A polgári és kereskedelmi közvetítésről szóló általános információ:

http://www.mj.public.lu/professions/mediation_en_matiere_civile_commerciale/

Utolsó frissítés: 18/04/2019

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Családjogi közvetítési eljárás határokon átnyúló ügyekben - Magyarország

Kérjük keresse fel a [Közvetítés a tagállamokban](#) lapot, amely a családjogi ügyekben igénybe vehető közvetítésre is irányadó információkat tartalmaz.

Utolsó frissítés: 28/07/2017

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Családjogi közvetítési eljárás határokon átnyúló ügyekben - Málta

A közvetítésre vonatkozó törvények

Máltán a hatályos törvény a 474. fejezet, nevezetesen a [közvetítésre vonatkozó törvény](#).

Mi a közvetítés?

Amikor párkapcsolatban élő személyeknek családi vitájuk van egymással, segítséget kérhetnek egy közvetítőtől, aki támogatást nyújt számukra abban, hogy peren kívüli egyezségre jussanak anélkül, hogy hivatalos bírósági eljárásra lenne szükség. A máltai jog értelmében a közvetítés kötelező lépés a párkapcsolatban élők számára, mielőtt keresetet nyújtanának be a különválásra a polgári bíróság családjogi csoportjához.

Ki a közvetítő, és milyen szerepet tölt be?

A közvetítő célja, hogy segítsen a feleknek peren kívüli egyezségekre jutniuk. A mediátor a bíróság által kijelölt pártatlan és független személy. Bizonyos esetekben a felek választják ki a közvetítőt díj ellenében. A közvetítőknek a feladat ellátásához ilyen irányú szakképesítéssel kell rendelkezniük. A többségük egyúttal családterapeuta, szociális munkás vagy ügyvéd is.

A közvetítők nem tanúskodhatnak a bíróságon arra vonatkozóan, mi hangzott el a közvetítési eljárás során, amennyiben a felek továbblépnek a bírósági szakba.

Ki igényelhet közvetítést?

Közvetítés a következő ügyekben alkalmazható:

különválás vagy házasság felbontása (amennyiben házasság felbontása esetén a házastársak már legalább négy éve külön élnek);
házastársi tartásdíj;

házasságon kívül született gyermekkel kapcsolatos ügyek, például gondozás és felügyelet, láthatási jog és gyerektartás;

különválási vagy házasság felbontására vonatkozó szerződés módosítása;

a gyermek gondozását és felügyeletét, a láthatási jogot vagy tartásdíjat szabályozó szerződés módosítása.

A közvetítés igényléséhez a kérvényezőknek nem kell házastársaknak lenniük.

Hogyan kezdődik a közvetítési eljárás és miből áll?

Ahhoz, hogy közvetítést vehessen igénybe, az érintett félnek levélben kell a bíróság hivatalvezetőjéhez folyamodnia, amelyben engedélyt kér a közvetítési eljárás indítására. A levélnek tartalmaznia kell mindkét fél nevét és lakcímét, valamint legalább a levél benyújtójának személyi igazolványszámát. A levél érvényességének nem előfeltétele az ügyvédi ellenjegyzés. A levelet a bíróság családjogi csoportjának nyilvántartási hivatalánál kell benyújtani, mely eljárás díjmentes.

A közvetítés feljegyzéssel is elindítható, ez az eljárás azonban csak akkor alkalmazható, amikor már mindkét érintett fél megállapodott a legtöbb jogi kérdésben. A feljegyzésnek ugyanazokat a részleteket kell tartalmaznia, mint a levélnek, azzal a különbséggel, hogy a feleknek egy az ügyvédek vagy egy közös közjegyző által készített szerződéstervezetet is mellékelniük kell. A feljegyzést mindkét félnek és a közjegyzőnek, illetve az ügyvédeknek és a közjegyzőjüknek is alá kell írniuk.

A levél vagy feljegyzés benyújtását követően kijelölnek egy közvetítőt a bíróság által létrehozott listáról. A közvetítőt magánúton, megegyezéssel is kiválaszthatják a felek. A közvetítő postai úton tájékoztatja a feleket arról, hogy egy meghatározott időpontban várja őket a bíróságon. Az üléseket egy külön szobában tartják, ahol csak a közvetítő lehet jelen, illetve ha a felek úgy kívánják, a felek ügyvédei is. A közvetítés során nem kötelező ügyvéd jelenléte.

A közvetítő felderíti a felekkel, hogy van-e lehetőség békülésre. Amennyiben a közvetítő úgy érzi, hogy van remény a pár házasságának vagy kapcsolatának folytatására, tanácsadásra küldheti őket, és felfüggesztheti a mediációt. Ha a felek úgy érzik, hogy a házasságuk vagy kapcsolatuk nem működik tovább, a közvetítő segít a feleknek abban, hogy egyezsége jussanak gyermekeiket és vagyonukat illetően.

Ha a feleknek sikerül megegyezniük, a közvetítő ír egy szerződéstervezetet, és ha a felek elfogadják annak tartalmát, a mediátor hivatalosan benyújtja a szerződést a nyilvántartási hivatalba, hogy a bíró megtekinthesse. Ha a bíró jóváhagyja a szerződést, a felek ez követően elmehetnek a közjegyzőhöz, aki közzéteszi és hitelesíti a szerződést.

Amennyiben a felek nem tudnak megegyezni, a közvetítési eljárást lezárják, és a felek jogosulttá válnak arra, hogy bírósági eljárást indítsanak. A feleknek a közvetítési eljárás lezárásától számított két hónapon belül el kell indítaniuk a bírósági eljárást a polgári bíróság családjogi csoportjánál. Abban az esetben, ha nem indítják el az eljárást a fent említett két hónapos időtartamon belül, a feleknek újra át kell esniük a mediációs eljáráson.

Mi történik, ha az egyik fél külföldön él?

Határokon átnyúló vita esetén a felek közül legalább az egyik állandó lakhelye vagy életvitelszerű lakhelye Málta, és a másik fél állandó lakhelye vagy életvitelszerű lakhelye egy másik tagállamban található abban az időpontban amikor:

a felek a vita felmerülését követően megállapodnak a közvetítés igénybevételéről;

a közvetítést a bíróság rendeli el;

a közvetítés igénybevételére vonatkozó kötelezettség keletkezik a nemzeti jog szerint; vagy

olyan esetben, amikor a bíróság hozott rendeletet vagy határozatot, a rendelet vagy határozat dátumától számítva.

Ilyen helyzetben a külföldön állandó lakhellyel rendelkező személynek kell Máltára utaznia, vagy felhatalmaznia ügyvédjét Máltán arra, hogy képviselje őt; ebben az esetben csak a különválásra vonatkozó szerződés aláírására kell személyesen Máltára utaznia. Ha azonban a máltai állandó lakhellyel vagy életvitelszerű lakhellyel rendelkező fél nem tudja, hogy hol lakik a partnere (például elutazott Máltáról, vagy elhagyta a partnerét), egy olyan mediációs levelet kell bemutatnia, amelyben eskü alatt rögzíti ezt a tényállást, majd ezt a levelet azonnal lepecsételik, és az említett személy pert indít a távollévő fél képviselői ellen, akiket a bíróság jelöl ki.

Utolsó frissítés: 11/01/2018

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Családjogi közvetítési eljárás határokon átnyúló ügyekben - Hollandia

A közvetítés minden esetben megengedett, és azt különösen a polgári jog és a közjog keretében alkalmazzák. A közvetítésre önkéntes alapon kerül sor.

Hollandiában a minőséget javító intézkedéseket tartalmazó jogszabály előkészítése van folyamatban.

Hollandiában a közvetítőknek különféle nyilvántartásai léteznek. Az MfN a legnagyobb közvetítési egyesületek szövetsége, amely széles körű nyilvántartást vezet a közvetítőkről. Az MfN a nyilvántartásba kizárólag a körültekintően megállapított minőségi kritériumokat teljesítő közvetítőket vesz fel. Például létezik egy közvetítőkre vonatkozó magatartási kódex. Az MfN honlapja a hollandiai közvetítésre és közvetítőkre vonatkozó független tájékoztatást is tartalmaz.

Egy második nyilvántartás az ADR nemzetközi nyilvántartás. E nyilvántartás honlapján a közvetítők kereshetők, és a honlap a közvetítéssel kapcsolatos témakörökre vonatkozó tájékoztatást is tartalmaz.

Hollandiában a jogrendszerben is van közvetítési kezdeményezés. Ez azt jelenti, hogy az ügyben eljáró kerületi bíróság vagy fellebbviteli bíróság tájékoztatja az érintett feleket a közvetítés választásának lehetőségéről. A fellebbviteli bíróság szülők közötti egyeztetésre is javaslatot tehet a felek számára, mely egyeztetés keretében közvetítés révén megoldás kereshető a problémára.

A közvetítésről tájékoztatást nyújtó egyéb hatóságok a Juridisch Loket (jogi tájékoztatási és segítségnyújtási hivatal) és a Raad voor de Rechtsbijstand (költségmentességi tanács).

Bizonyos körülmények között a közvetítés költségei egészben vagy részben megtéríthetők.

Linkek

<http://www.nmi-mediation.nl/>

<http://www.adr-register.com/nl>

<http://www.rechtspraak.nl/hoe-werkt-het-recht/mediation-naast-rechtspraak>

<http://www.juridisch.nl/>

<http://www.rechtsbijstand.nl/>

Utolsó frissítés: 23/10/2018

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Családjogi közvetítői eljárás határokon átnyúló ügyekben - Ausztria

Az osztrák családjogi ügyekben a bíróság minden tőle telhetőt megtesz a békés rendezés érdekében. E célból elrendelhet egy bevezető eligazítást is a közvetítésről vagy ajánlhatja a közvetítést (a nem peres eljárásokról szóló törvény – *Außerstreitgesetz* – 107. szakasza (3) bekezdésének 2. pontja). Bár Ausztriában a kétnemzetiségű közvetítő csoportok megfelelnek a családjogi közvetítés követelményeinek, a Szövetségi Igazságügyi Minisztériumon (*Bundesministerium für Justiz*), mint központi hatóságon és közvetítői magánegyesületeken keresztül, eseti alapon kell azokat összeállítani.

Utolsó frissítés: 16/10/2019

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Családjogi közvetítői eljárás határokon átnyúló ügyekben - Lengyelország

Közvetítési eljárások a családjogi, válási és különválási ügyekben

A **közvetítés** a vitarendezés önkéntes, bizalmas formája, amikor a konfliktus vagy vita felei egy semleges és pártatlan közvetítő segítségével saját maguk tesznek kísérletet a megállapodásra. A résztvevőktől függ milyen kérdésekről tárgyalnak a közvetítés során. A megállapodás tárgyát képező kérdések a közvetítővel lehetnek kapcsolatosak: a házastársak békülése, a különválás feltételeinek meghatározása, a szülői felügyelet formái, a gyermekekkel való kapcsolattartás, a családi szükségletek kielégítése, a tartás és a gyermektartás, valamint vagyoni és lakhatási kérdések. A közvetítési egyezség rendelkezhet útlevel kiadásáról, a gyermek iskoláinak megválasztásáról, a kiterjedt család tagjaival való kapcsolattartásról és/vagy a gyermek vagyonának kezeléséről is.

A közvetítés előnyei

- A közvetítés segít a negatív érzelmek szintjét csökkenteni és a saját és egymás szükségleteit megérteni, ezáltal csökkentve a konfliktusból adódó pszichológiai terhet.

Hogyan utalnak egy ügyet közvetítésre?

- A közvetítés lefolytatható mielőtt az ügy bíróság elé kerül vagy ha már elindították az eljárást, bírósági határozat alapján.
- Mindenesetre a közvetítés a felek beleegyezésétől függ.
- Bármelyik fél a bírósági eljárás bármely szakaszában kérelmezheti a közvetítést.

Ki dönt a közvetítő személyéről?

- A közvetítőt a felek közösen választják ki vagy a bíróság nevezi ki, elsősorban az állandó közvetítők névjegyzékében szereplő személyeket tekintetbe véve.

Meddig tarthat a közvetítés?

- A bírósági határozat alapján indult közvetítési eljárás nem tarthat tovább 3 hónapnál, de közös kérelem vagy bármely más érvényes okból meghosszabbítható, ha az elősegíti a rendezést.

A közvetítési eljárás

- Miután kézhez vette a bírósági határozatot, a közvetítő felveszi a kapcsolatot a felekkel egy megbeszélés napjának és helyének kitzúzése céljából.
- A közvetítő elmagyarázza a szabályokat és a közvetítői eljárás menetét, valamint megkérdezi a feleket, hogy elfogadják-e a közvetítést.
- A közvetítés a közvetítő jelenlétében a felek közötti megbeszélésből áll. A közvetítő és bármelyik fél között négy szemközti megbeszélés is tartható.
- A felek dönthetnek arról, hogy nem vesznek részt közvetítésben.
- A közvetítés bizalmas. A közvetítő a közvetítés részleteit nem tárhatja fel harmadik felek előtt. A közvetítés jegyzőkönyve nem tartalmazza a felek semmilyen nézetét vagy véleményét.
- A közvetítő nem tanúskodhat azon tények vonatkozásában, amelyek a közvetítés lefolytatása során a tudomására jutottak, kivéve, ha a felek felmentik a titoktartási kötelezettség alól.

Mi a közvetítés lehetséges eredménye?

- A közvetítés eredménye lehet egy kölcsönösen elfogadható, a felek által aláírt egyezség.
- A válási vagy különválási ügyekben a közvetítés eredménye lehet a házastársak békülése és/vagy megállapodása, illetve a közös jogi álláspontok kialakítása. Ezek alapul szolgálnak az ügy bíróság általi lezárásához.
- A közvetítő a jegyzőkönyv egy-egy példányát kézbesíti a feleknek.
- A közvetítő a jegyzőkönyvet és az esetlegesen megkötött egyezséget benyújtja a bíróságnak.
- A bíróság által jóváhagyott közvetítői egyezség egy bírósági egyezség jogi érvényességével rendelkezik és lezárja az eljárást.
- A bíróság az egyezség jóváhagyását elutasítja, ha az egyezség ellentétes a törvénnyel vagy a közösségi élet elveivel, a törvény kijátszására szánják, zavart kelt vagy ellentmondásokat tartalmaz.
- Ha egy érvényesíthetőnek nyilvánított egyezséget nem hajtanak ténylegesen végre, az a bíróság által kinevezett végrehajtásért felelős tisztviselő elé utalható.
- Amennyiben nem születik egyezség, a felek a jogaik gyakorlását bírósági eljárásban kérhetik.

Mik a közvetítés költségei?

A közvetítés költségeit a felek viselik. Általában az egyes felek a költségek felét fizetik, kivéve, ha a felek másként állapodnak meg.

Egy fél a közvetítés költségei alól mentességet is kérhet.

Az ügy kimenetelétől függetlenül, a bíróság a közvetítésben való részvételt nyilvánvalóan indokolatlanul visszautasító felet az ebből származó költségek visszatérítésére marasztalhatja.

Ha a bírósági tárgyalás megkezdése előtt egyezség születik, a bírósági illeték 100%-át visszatérítik a félnek.

Ha az eljárás későbbi szakaszában születik a közvetítő előtt egyezség (a bírósági tárgyalás megkezdését követően), a bírósági illeték 75%-át térítik vissza.

Ha egy válási vagy különválási ügyben a felek az elsőfokú bíróság előtt kibékülnek és a keresetüket visszavonják, a bíróság elé terjesztéskor befizetett bírósági illeték 100%-át térítik vissza. Ha a felek a másodfokú bíróság előtt folyamatban lévő eljárás befejezése előtt békülnek ki, a befizetett fellebbezési illeték 50%-át fizetik vissza.

Peren kívüli közvetítés esetében a közvetítő díjazását a közvetítői központ határozza meg, vagy arról a felek állapodnak meg a közvetítővel, mielőtt a közvetítés elkezdődne.

Utolsó frissítés: 20/05/2019

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Családjogi közvetítői eljárás határokon átnyúló ügyekben - Portugália

A CSALÁDJOGI KÖZVETÍTÉS PORTUGÁLIÁBAN

Az önkéntes részvétel elve és a megállapodás jóváhagyása

Portugáliában a közvetítés önkéntes. Egy gyermekeket érintő családjogi vita felei vagy a házastársak kölcsönös megegyezéssel állami vagy magán családjogi közvetítést vehetnek igénybe. A bíróság is utalhatja a feleket közvetítésre, de azt nem írhatja elő a beleegyezésük nélkül. A családjogi közvetítés hozzáférhető a bíróságon vagy az anyakönyvi hivatalban (*Conservatória do Registo Civil*) a kereset benyújtása előtt, vagy miután a per már folyamatban van. **Egy családjogi ügygel kapcsolatos megállapodást bármelyik esetben jóvá kell hagyni az érvényesíthetősége érdekében.** A felek képviselői (amennyiben van ilyen) szintén részt vehetnek a közvetítési megbeszéléseken — és a gyakorlatban néha így is tesznek. A közvetítésre alkalmazandó általános elveket az április 19-i 29/2013. törvény részletezi.

Közvetítés a bíróságon

Amennyiben a felek **a kereset benyújtása előtt vesznek igénybe közvetítést** és egyezséget kötnek, a választásuk szerinti **anyakönyvi hivataltól kell kérniük a megállapodásuk jóváhagyását**. Ezek a megállapodások magukban foglalhatnak a házastársakat (például válás, tartásdíj fizetése a házastársak között, a házastársi közös lakás, a volt házastárs vezetéknévének használata) és a gyermekeket (például a válási megállapodáshoz csatolt szülői felelősségről szóló megállapodás vagy a felnőtt leszármazottaknak fizetett tartásdíjról szóló megállapodás) érintő ügyeket. Mielőtt az anyakönyvi hivatal jóváhagyná, az ügyészség (*Ministério Público*) a megállapodásról véleményt ad ki, amennyiben az kiskorú gyermekeket érintő szülői felelősséggel kapcsolatos. Ha a közvetítés a kereset bírósági benyújtása előtt történik és **a kizárólagos célja kiskorú gyermekek vonatkozásában a szülői felelősségről való megállapodás** (csatolt válási megállapodás vagy az életközösség megszüntetése nélkül), a feleknek kérniük kell az illetékes bíróságtól a megállapodás jóváhagyását.

Amennyiben **azalatt történik a családjogi közvetítés, amíg egy bírósági per folyamatban van**, az a következőképpen történik:

A szülői felelősséggel kapcsolatos bírósági perekben (például felügyeleti jog, láthatás, kiskorú gyermekek után fizetendő tartásdíj) létezik egy különleges szakmai meghallgatási és közvetítési szakasz. Miután a bíró beidézte a feleket egy megbeszélésre, ha a felek nem jutnak egyezsre, a bíró elnapolja a megbeszélést két-három hónappal, és a feleket az alábbi alternatív eljárások egyikére utalja: közvetítés, amennyiben a felek elfogadják vagy kérik az utalást; vagy különleges szakmai meghallgatás, amelyet a bíróság szakmai támogató szolgálata tart. Miután a halasztási idő lejárt, a megbeszélések újrakezdődnek, és amennyiben valamelyik fenti módszerrel megállapodás született, a bíró megvizsgálja a megállapodás jóváhagyásának lehetőségét. Ha nem született megállapodás, az ügy a peres szakaszba lép.

Rendszerint minden polgári per során, többek között a házastársakat érintő perekben is (például válás és életközösség megszüntetése, tartásdíj fizetése házastársak és volt házastársak között, a közös lakhely odaítélése, amikor nem volt eredeti megállapodás), a polgári perrendtartásról szóló törvény (*Código de Processo Civil*) 273. cikke megengedi a bíróságnak, hogy az eljárást felfüggeszse és az ügyet közvetítésre utalja, kivéve, ha az egyik fél ellenzi az utalást. A polgári perrendtartásról szóló törvény 272. cikkének (4) bekezdése értelmében három hónapra a felek közös megegyezéssel is kérhetik az eljárás felfüggesztését, és saját kezdeményezésre igénybe vehetik a közvetítést.

Ha a fent leírt esetekben közvetítésen keresztül **megállapodás születik** azalatt, amíg az eljárás függőben van, a feleknek **kérniük kell a bíróság általi jóváhagyását**.

Az anyakönyvvezető hatáskörébe tartozó családjogi eljárásokat mindkét fél előzetes megegyezésével kell indítványozni, ellenkező esetben azok a bíróságok hatáskörébe tartoznak. Ennél az oknál fogva, a lehetőség a közvetítés felek kezdeményezésére történő igénybevételére hasznos lehet az eljárás kezdeményezése előtt. A január 13-i 272/2001. törvényerejű rendelet 14. cikkének (3) bekezdése kimondja, hogy miután az anyakönyvi hivatalnál kezdeményezték az eljárást, az anyakönyvvezetőnek tájékoztatnia kell a válni akaró házastársakat a közvetítési szolgáltatások létezéséről. Ez a rendelkezés lehetővé teszi a felek számára, hogy miközben a közös megegyezéssel zajló válási eljárás folyamatban van az anyakönyvi hivatal előtt, a házastársak a kibékítésük céljából közvetítést vegyenek igénybe, vagy felülvizsgálják a válási megállapodáshoz csatolt szülői felelősséggel kapcsolatos megállapodást, ha az ügyészség ezt indítványozta.

Az állami vagy magán közvetítő közötti választás, a közvetítés időtartama és költsége

Általános szabályként a családjogi közvetítés **maximális időtartama három hónap**, amely a polgári perrendtartásról szóló törvény 272. cikkének (4) bekezdésében szereplő elven alapszik. Kizárólag kivételes és indokolt esetekben haladhatja meg a közvetítés ezt az időtartamot.

Ha a felek **magán közvetítőt** vesznek igénybe, a közvetítő díját meg kell fizetniük. A felek és a közvetítő a közvetítés kezdetekor közvetítési jegyzőkönyvet írnak alá, amelyben meghatározzák ezt az összeget, a szabályokat és a közvetítési ütemtervet. Az Igazságügyi Minisztérium az állami és magán közvetítőkről listát vezet, amit a felek egy magán közvetítő kiválasztása céljából a következő címen tekinthetnek meg: <http://www.dgpi.mj.pt/sections/gral/mediacao-publica>.

Az **állami közvetítés** igénybe vétele érdekében a feleknek az Igazságügyi Politikai Főigazgatóság Alternatív Vitarendezési Hivatalával (*Gabinete de Resolução Alternativa de Conflitos*) kell kapcsolatba lépniük, és közvetítést előkészítő megbeszélést kell kérniük. A megbeszélést telefonon, *e-mailben* vagy egy online formanyomtatvány segítségével lehet előjegyezni. Az állami közvetítést előkészítő megbeszélésen a felek és a közvetítő közvetítési jegyzőkönyvet ír alá. Az időtartamot meghatározzák, a megbeszélések időpontját rögzítik, és az eljárási szabályokról magyarázat hangzik el.

Az állami családjogi közvetítés költsége minden egyes fél esetében 50 euro, függetlenül a megbeszélések rögzített számától. Ezt az 50 eurós díjat mindegyik fél az állami közvetítés megkezdésekor fizeti be. Az állami rendszeren keresztül dolgozó közvetítők díjazását nem a felek fizetik. Azt az Igazságügyi Politikai Főigazgatóság fizeti egy jogi díjgyezék alapján.

Az állami közvetítési megbeszélések történhetnek az Igazságügyi Politikai Főigazgatóság helyiségeiben, vagy a felek lakóhelye szerinti önkormányzat által rendelkezésre bocsátott helyiségekben.

Az állami közvetítéshez a felek egy állami közvetítőkből kiválasztott listáról választhatnak közvetítőt. Amennyiben ezt nem teszik meg, az Igazságügyi Politikai Főigazgatóság Alternatív Vitarendezési Hivatala jelöl ki egy közvetítőt az állami közvetítők listájából, akit a sorrend alapján és a felek lakóhelyéhez való közelségét figyelembe véve választ ki. Ez a kijelölés rendszerint elektronikusan történik.

Ha a felek jogosultak **költségmentességre**, ez fedezheti a közvetítés költségét.

Határokon átnyúló közvetítés és többes közvetítés

Személyes megbeszéléseket ellehetetlenítő **határokon átnyúló vita** esetében, videokonferencia rendszereket lehet alkalmazni a közvetítés elősegítésére.

Más tagállamokból származó közvetítők Portugáliában nem csupán az Igazságügyi Minisztérium által összeállított (állami és magán közvetítőket is magában foglaló) családjogi közvetítői listára kérhetik felvételüket, de (nyilvános pályázat útján) az állami családjogi közvetítői listára is felvételt nyerhetnek. Mindkét esetben ez ugyanolyan feltételekkel történik, mint a nemzeti közvetítőkre alkalmazandó feltételek.

Portugáliában **megengedett a többes közvetítés**, mind az állami rendszerben, mind a magán közvetítési rendszerben. Többes közvetítés történhet a felek választása, vagy a közvetítő ajánlása alapján is, ha a közvetítő úgy véli, hogy ez a legjobb megközelítés az ügghöz.

Hasznos linkek

Kérjük, látogassa meg a <http://www.dgpp.mj.pt/sections/gral/mediacao-publica> weboldalt a következők elérése érdekében: *link* a nemzeti közvetítési jogszabályokhoz; *link* az állami és magán családjogi közvetítők listájához; *link* családjogi közvetítéssel és általában közvetítéssel kapcsolatos információk eléréséhez.

Állami közvetítés a +351 808 26 2000 telefonszámon, a smf@gral.mj.pt címre küldött *e-mailben* vagy a <http://smf.mj.pt/> címen található online formanyomtatvány segítségével kérhető.

Záró megjegyzés

A tájékoztatóban található információk általános jellegűek és nem teljes körűek; nem kötelezik a kapcsolattartó pontot, a polgári és kereskedelmi ügyekben illetékes Európai Igazságügyi Hálózatot, a bíróságokat vagy bármely más személyeket. Nem teszik szükségtelemmé a hatályos és alkalmazandó jogszabályok áttekintését.

Utolsó frissítés: 28/01/2019

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Családjogi közvetítői eljárás határokon átnyúló ügyekben - Románia

A 192/2006. törvény szabályozza a közvetítést és a közvetítői szakma szervezését, továbbá általános rendelkezéseket, a közvetítői szakmára vonatkozó rendelkezéseket (közvetítői képzés igazolása, szolgáltatásnyújtás felfüggesztése és az attól való eltiltás, Közvetítési Tanács, közvetítői szakma szervezése és gyakorlása, közvetítő jogai és kötelezettségei, közvetítő felelőssége), a közvetítési eljárásra (a közvetítési megállapodás megkötését megelőző eljárás, közvetítési megállapodás, közvetítési folyamat, közvetítési eljárás befejezése), valamint családjogi vitákra és büntetőügyekre vonatkozó külön rendelkezéseket is tartalmaz.

A felek a közvetítés elnöyeiről tájékoztató megbeszélésen vehetnek részt, abból a célból, hogy e módszer felhasználásával a vitájukat rendezzék, többek között miután – adott esetben – az illetékes bíróság előtt elkezdődött a bírósági eljárás. A közvetítés elnöyeiről tájékoztató megbeszélésen való részvétel a tájékoztatót végző közvetítő által kiállított tájékoztatói igazolás bizonyítja. A közvetítés elnöyeiről tájékoztató eljárást vezetheti a bíró, az ügyész, a jogi tanácsadó, az ügyvéd vagy a közjegyző, és ezen esetekben ezt írásban tanúsítják.

A közvetítés tárgya nem terjedhet ki szigorúan személyes jogokra, mint például egy személy családi állapotával kapcsolatos jogokra, vagy bármely más jogra, amelyet a felek megállapodás vagy bármely más határozat értelmében nem gyakorolhatnak.

A közvetítési tevékenységet egyformán végzik minden személy vonatkozásában, fajtól, borszintől, nemzetiségtől, etnikai származástól, nyelvtől, vallástól, nemtől, véleménytől, politikai csoportozathoz való tartozástól, vagyontól vagy társadalmi származástól függetlenül.

A közvetítés közérdeket szolgáló tevékenység. A feladatai ellátása során a közvetítőnek nincs döntéshozatali hatásköre a felek között kötendő egyezség tartalmát illetően, de útmutatást nyújthat az egyezség törvényességének ellenőrzése során. A közvetítés két vagy több fél között történhet. A felek jogában áll szabadon választani a közvetítőjüket. A közvetítést egy vagy több közvetítő végezheti. A bírósági és választottbírói szervek, valamint bármely más jogalkalmazási feladatkörrel felruházott hatóság tájékoztatja a feleket a közvetítési eljárás lehetőségéről és elnöyeiről, valamint ösztönzi őket e módszer alkalmazására a viták rendezése érdekében.

A felek felkérhetnek közjegyzőt az egyezség hitelesítésére. A közjegyző által kiállított, a közvetítési megállapodásban szereplő egyezséget hitelesítő okirat érvényesíthető.

A közvetítési megállapodás felei az egyezségüket jóváhagyó határozat kérelmezése céljából megjelenhetnek a bíróság előtt. Az illetékes hatóság az a járásbíró, amely joghatósága alatt valamelyik fél lakhellyel/székhellyel rendelkezik vagy az a járásbíró, amely joghatósága alatt a közvetítési megállapodást megkötötték. A bíróság a határozatot, amelyben jóváhagyja a felek egyezségét, zárt ülésen hozza meg és az érvényesíthető.

A családjogi vitákra vonatkozó külön rendelkezések. A közvetítés a házastársak közötti nézeteltérések rendezésére alkalmazható, a házasság folytatása, a házastársi vagyon felosztása, a szülői jogok gyakorlása, a gyermekek lakhelyének meghatározása, a szülők gyermektartáshoz való hozzájárulási vagy bármely más a házastársak között felmerülő nézeteltérés vonatkozásában, amely olyan jogok miatt keletkezett, amelyeket a törvény alapján élvezhetnek. A felek között a szülői jogok gyakorlásával, a szülők gyermektartáshoz való hozzájárulásaival vagy a gyermek lakhelyének meghatározásával kapcsolatos ügyekben/vitákban megkötött közvetítési megállapodások perbeli egyezség formáját öltik.

A házastársak házasság felbontásáról szóló megállapodását és a járulékos válási kérdésekről szóló egyezségét a felek a házasságot felbontó ítélet kimondásában hatáskörrel rendelkező bíróságnak nyújtják be.

A közvetítő biztosítja azt, hogy a közvetítés eredménye ne legyen a gyermek mindenképp felett álló érdekével ellentétes, ösztönzi a szülőket, hogy elsődlegesen és főként a gyermek szükségleteire összpontosítsanak, valamint gondoskodik arról, hogy a szülői felelősség elvétele vagy a különválás vagy válás ne legyen káros hatással a gyermek neveletésére és fejlődésére.

Mielőtt közvetítési megállapodást kötnének, vagy adott esetben az eljárás alatt, a közvetítő kellő gondossággal megvizsgálja, hogy a felek között bántalmazó vagy erőszakos kapcsolat áll-e fenn és, hogy e tényállás hatása valószínűleg befolyásolja-e a közvetítést, továbbá dönt arról, hogy ilyen körülmények között a közvetítéssel történő rendezés helyénvaló-e. Ha a közvetítés során a közvetítő tudomást szerez olyan körülményekről, amelyek a gyermek neveletését vagy rendes fejlődését veszélyeztetik, vagy jelentősen sértik a gyermek mindenképp felett álló érdekét, jelentenie kell az ügyet az illetékes hatóságnak.

A családon belüli erőszak megelőzéséről és az az elleni küzdelemről szóló 217/2003. törvény tartalmaz rendelkezéseket a családon belüli erőszak megelőzésével és az az elleni küzdelemmel kapcsolatos feladatokkal megbízott intézményekről (amelyek kötelessége a vitában álló feleket a közvetítés felé vezetni), a családon belüli erőszak megelőzésével és az az elleni küzdelemmel foglalkozó létesítményekről (ideértve a bántalmazókat segítő

támogatóközpontokat is, amelyek tanácsadást és családjogi közvetítést nyújtanak azzal a lehetőséggel, hogy a felek kérésére a családon belüli erőszakkal kapcsolatos ügyeket közvetítés hatálya alá vonják), a védelmi határozatról és a családon belüli erőszak megelőzése és az az elleni küzdelem terén a finanszírozásról.

A polgári eljárásban a bíró ajánlja fel a feleknek a vitájuk közvetítésen keresztül, peren kívül történő rendezését, és az eljárás teljes tartama alatt a feleket az előírt tanácsadással békíteni próbálja.

A közvetítési eljárás hatálya alá vonható viták esetében a bíró felhívhatja a feleket az eljárás alkalmazásának előnyeiről tájékoztató megbeszélésen való részvételre. Amennyiben szükségesnek véli, a bíró az ügy körülményeit figyelembe véve, a bírósági eljárás bármely szakaszában ajánlja a feleknek a közvetítés alkalmazását a vita peren kívüli rendezése érdekében. A közvetítés a felekre nézve nem kötelező.

Ha a bíró ajánlja a közvetítést, a feleknek (amennyiben nem kísérelték meg a vitájukat a keresetük bírósági beadását megelőzően, közvetítés útján rendezni) meg kell jelenniük a közvetítő előtt a közvetítés előnyeiről való tájékozódás érdekében. Miután tájékoztatásban részesültek, a felek eldöntik, hogy elfogadják-e a vitájuk közvetítés útján történő rendezését.

Ha a felek kibékülnek, a bíró az általa hozott ítéletben jóváhagyja az egyezségüket.

Válás esetében, a válókeresethez csatolhatják a házastársak által, a házasság felbontásáról közvetítés útján kötött megállapodást, valamint, adott esetben a járulékos válási kérdések rendezéséről kötött megállapodást.

A gyermekek jogainak védelméről és előmozdításáról szóló 272/2004. törvény tartalmaz rendelkezéseket a gyermekek jogairól (polgári jogok és szabadságok, alternatív családi környezet és gondozás, gyermekegészségügy és -jólét, oktatás, valamint rekreációs és kulturális tevékenységek), rendelkezéseket a szülei védelméről ideiglenesen vagy véglegesen megfosztott gyermekek külön védelméről (nevelőszülőknél való elhelyezés, nevelőszülőknél való sürgősségi elhelyezés, szakosodott felügyelet, valamint a külön védelmi intézkedések alkalmazásának nyomán követése), rendelkezéseket a gyermekek védelméről (menekültek vagy fegyveres konfliktus esetén gyerekek, akik bűncselekményt követtek el, de a büntetőjog alapján nem vonhatók felelősségre; a bántalmazás, elhanyagolás vagy kizsákmányolás ellen, ideértve a gazdasági kizsákmányolást is, a kábítószerrel való visszaélés és az erőszak minden formája ellen; gyermekek, akik szülei külföldön dolgoznak, valamint a gyermekrablás vagy gyermekkereskedelem minden formája ellen), rendelkezéseket a gyermekvédelem terén feladatokkal központi és helyi szinten megbízott intézményekről és szolgálatokról, magánszervezetekről és a gyermekvédelmi rendszer finanszírozásáról.

A szociális gondozási közszolgálat kötelezettsége az előírt intézkedéseket meghozni az olyan kockázati helyzetek korai észlelésének biztosítására, amelyek miatt egy gyermek elkerülhet szüleitől, illetve a szülők bántalmazó magatartása és a családon belüli erőszak megelőzésére. Bármilyen esetben, amikor egy gyermeket szüleitől elválasztanak, illetve a szülői jogok gyakorlását korlátozzák, ezt meg kell előznie a törvény által előírt szolgáltatások és ellátások rendszeres nyújtásának, külön hangsúlyt fektetve a szülők megfelelő tájékoztatására és számukra tanácsadás nyújtására, valamint arra, hogy szolgáltatási csomagban terápiában vagy közvetítésben részesüljenek.

Utolsó frissítés: 24/01/2017

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Családjogi közvetítési eljárás határokon átnyúló ügyekben - Szlovénia

Szlovéniában a közvetítést [☞ a polgári és kereskedelmi ügyekben folytatott közvetítésről szóló törvény](#) (*Zakon o mediaciji v civilnih in gospodarskih zadevah* – ZMCGZ; *Uradni list RS*, a Szlovén Köztársaság Hivatalos Lapja 56/08. sz.) szabályozza, amelyet a 2. cikk (1) bekezdése értelmében akkor alkalmaznak családjogi ügyekben közvetítésre, ha az a felek szabad megállapodásának tárgyát képező és általuk szabadon rendezhető követelésekkel kapcsolatos. Ezen kívül [☞ a bírósági ügyekben folytatott alternatív vitarendezésről szóló törvény](#) (*Zakon o alternativnem reševanju sodnih sporov* – ZARSS; a Szlovén Köztársaság Hivatalos Lapja 97/09. és 40/12. sz. – ZUJF) alkalmazandó a családi kapcsolatokra, és e törvény értelmében a bíróságnak egy jogvita felei számára lehetővé kell tennie a közvetítést.

A ZARSS 22. cikkének (1) bekezdése arról rendelkezik, hogy a szülők és gyermekek közötti kapcsolatot érintő vitákban folytatott közvetítés ingyenes, mivel a közvetítő munkadíját és az utazási költségét a bíróság fedezi teljes egészében, és nem a felek. Ez azokra az esetekre is vonatkozik, amikor a közvetítés során a szülők és gyermekek közötti kapcsolatot érintő vitával együtt a házastársak közötti vagyoni jogviszony is rendezésre kerül.

[☞ A bírósági programok során a közvetítőkre vonatkozó szabályok](#) (*Pravilnik o mediatorjih v programih sodišč*; a Szlovén Köztársaság Hivatalos Lapja 22/10. és 35/13. sz.) 2. cikke értelmében az adott térségben névjegyzékbe vehető közvetítők maximális számáról az a bíróság dönt – a program igényeivel összhangban – amelyek a közvetítési névjegyzékét a ZARSS alapján kezeli. A családjogi ügyek közvetítése során, a névjegyzékben szereplő közvetítők számát tekintve a bíróságnak figyelemmel kell lennie arra a tényre, hogy a szülők és gyermekek közötti kapcsolatot érintő vitákban folytatott közvetítést két közvetítő is vezetheti, akik közül az egyik ügyvédi szakvizsgát tett, a másik pedig a pszichológia terén vagy egy másik hasonló területen tett tanúságot szaktudásról és tapasztalatról.

A törvényeink nem tartalmaznak más szabályozást a családjogi ügyek közvetítésére. A új családjogi törvénykönyv a családjogi ügyekben folytatott közvetítést részletesebben fogja meghatározni.

A térségek és önálló bíróságok közvetítési névjegyzékai az önálló bíróságok weboldalain, valamint a ZARSS hatálya alatt bírósági programokban résztvevő közvetítők központi nyilvántartását vezető Igazságügyi Minisztérium weboldalán érhetőek el.

Kapcsolódó internetes linkek:

[☞ Általános információk a közvetítésről](#) (nincs külön linkünk, amely a családjogi közvetítéssel foglalkozna)

[☞ A közvetítők központi nyilvántartása](#)

Utolsó frissítés: 23/03/2018

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Családjogi közvetítési eljárás határokon átnyúló ügyekben - Szlovákia

1. Általános információk a közvetítésről

A Szlovák Köztársaságban családjogi közvetítés kizárólag önkéntes részvétel alapján történik; olyan közvetítők bonyolítják le, akik nem szakosodtak családjogra. A bíróság nem köteles valamely vita rendezése céljából a közvetítést elrendelni vagy ajánlani. A bíróság mindössze azt a tanácsot adhatja a feleknek, hogy próbálják ki a közvetítést a vita rendezésére.

2. Link a szlovákiai közvetítők listájára

A következő címen elérhető egy link arra a weboldalra, ahol a közvetítők névjegyzéke található: <http://www.komoramediatorov.sk/>, ahol a Szlovák Közvetítői Kamara (*Slovenská komora mediátorov*) tagjainak névjegyzéke szerepel, valamint <http://www.najpravo.sk/>, ahol a közvetítőket azon megye vagy járás szerint szerepeltetik, ahol találhatóak. A közvetítői munka végzésére szakképzésben részesült közvetítők teljes névjegyzéke hozzáférhető a Szlovák Köztársaság Igazságügyi Minisztériumának weboldalán (*Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky*) <http://www.justice.gov.sk/>.

3. Link egy családjogi közvetítéssel és általánosságban a közvetítéssel foglalkozó weboldalra

A közvetítésre vonatkozó általános információk a Szlovák Közvetítői Kamara weboldalán érhetőek el: <http://www.komoramediatorov.sk/>, valamint a <http://www.najpravo.sk/> címen.

4. A szlovák jogszabályokkal foglalkozó link

Családjogi közvetítéssel foglalkozó külön nemzeti jogszabály még nem került elfogadásra. Ezen a területen a közvetítési eljárások – valamint minden más olyan területen, ahol a viták peren kívüli rendezése érdekében a közvetítés megengedett – a közvetítésről és egyes törvények módosításáról szóló [420/2004. törvénynek megfelelően folynak](#).

Utolsó frissítés: 10/07/2019

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Családjogi közvetítési eljárás határokon átnyúló ügyekben - Finnország

Finnországban három különböző családjogi közvetítési eljárás létezik: 1) peren kívüli közvetítés, 2) bírósági közvetítés mint önálló eljárás és 3) gyermek felügyeleti jogára vagy láthatási jogra vonatkozó határozat végrehajtásának részeként történő közvetítés.

1. Peren kívüli közvetítés

A házasságról szóló (234/1929. sz.) törvény értelmében, a családon belül felmerülő vitákat és jogi ügyeket elsősorban a családtagok közötti tárgyalással kell rendezni és megegyezéssel eldönteni. Amennyiben a családtagoknak a viták rendezéséhez külső segítségre van szükségük, az önkormányzati szociális jóléti testületek által rendelkezésre bocsátott családjogi közvetítőktől kérhetnek segítséget. A legtöbb esetben a feladatra kijelölt családjogi közvetítők fejlesztő és családi tanácsadó szolgálatok és más szociális szolgálatok alkalmazottai. A családjogi közvetítés a többi szociális és családi tanácsadási szolgáltatástól elkülönülő eljárás, amely célja a felek közötti vitákra kölcsönös megbeszélés és tárgyalás útján megoldást találni. Az önkormányzatokon kívül az egyház családi tanácsadó központjai, valamint közvetítés lefolytatására felhatalmazott más szervezetek és magánszemélyek is nyújtanak közvetítési szolgáltatásokat.

A közvetítő külön feladata válás esetén a gyermekek jogainak védelme. A közvetítő segít a szülőknek a gyermekekkel kapcsolatos bármilyen kérdést békésen rendezni. Ez többek között megállapodást jelent arra vonatkozóan, hogy a gyermekek mindkét szülő közös felügyelete alatt maradnak-e, kivel laknak a gyermekek és hogyan találkoznak a másik szülővel, valamint a szülők hogyan osztják meg a gyermekeikről való gondoskodás kötelezettségét. Ha a szülők megállapodnak, a közvetítő segít azt szerződésbe foglalni. A megállapodás érvényesíthetősége érdekében a közvetítő felkéri a feleket, hogy kérjék annak jóváhagyását egy gyermekjóléti tisztviselőtől. A jóváhagyott egyezség bírósági határozattal egyenértékű.

A családjogi közvetítés önkéntes, bizalmas és ingyenes. Az egész család, a házastársak együttesen vagy külön-külön kapcsolatba léphetnek a családjogi közvetítési szolgálatokkal.

2. Bírósági közvetítés

A bíróságok felügyeleti joggal, lakhatással, láthatási joggal és gyermekekkel kapcsolatos pénzügyi támogatással kapcsolatos ügyekben közvetíthetnek (a polgári ügyekben folytatott közvetítésről és az egyezségek rendes bíróságok általi jóváhagyásáról szóló 394/2011. sz. törvény 10. szakasza). A közvetítés a bírósági eljárásoktól elkülönült eljárás. Önkéntes, de mindkét szülő beleegyezését teszi szükségessé. Gyorsabb és olcsóbb, mint a bírósági eljárások.

A közvetítés akkor kezdődik, amikor a közvetítést a felek a bíróságtól kéri. A már elkezdődött bírósági eljárás alól is lehetséges egy ügyet közvetítésre utalni. A közvetítés bármilyen szakaszban megszüntethető. A közvetítő egy szakértő, rendszerint pszichológus vagy szociális munkás által támogatott bíró.

A közvetítésben résztvevő feleket a saját választásuk szerinti ügyvéd vagy más asszisztens is segítheti. Bírósági közvetítés esetében lehetőség nyílik az asszisztens díjazásának fedezésére állami alapok terhére költségmentességet kérelmezni. A bírósági közvetítés során a gyermekek mindenképp felett álló érdekét meg kell védeni. Valamely megállapodás jóváhagyhatóságának elbírálásakor a bíróságnak figyelemmel kell lennie a gyermek feletti felügyeleti jogról és a láthatási jogról szóló (361/1983. sz.) törvényre és a gyermektartásról szóló (704/1975. sz.) törvényre. A jóváhagyott megállapodás egy bírósági határozattal egyenértékű. Ha nem sikerül megállapodást kötni, a bíróság lezárja az ügyet. Ha az ügyet bírósági eljárás során utalták közvetítésre, az visszakerül a bírósági eljárás hatálya alá, amennyiben a közvetítés sikertelennek bizonyul.

3. Végrehajtási eljárás részeként történő közvetítés

A közvetítés e formája kizárólag akkor áll rendelkezésre, ha az egyik szülő végrehajtási eljárást kezdeményezett a körzeti bíróságon. Ebben az esetben a bírósági határozat már létezik, de azt a másik szülő nem tartotta be.

A gyermek feletti felügyeletre és láthatási jogra vonatkozó határozatok végrehajtásáról szóló (619/1996. sz.) törvény értelmében a bíróság mindenképp a közvetítőt határozza meg azokban az esetekben, amikor a bíróságtól gyermek feletti felügyeletre vagy láthatási jogra vonatkozó határozat végrehajtását kéri. A közvetítő rendszerint gyermekpszichológiában jártas pszichológus, gyermekvédelemben jártas szociális munkás vagy gyermekjóléti tisztviselő. A közvetítés célja a gyermekek szülei vagy más érdekelt felek között a gyermekek jólétének biztosítása érdekében az együttműködést elősegíteni. A közvetítő a szülők között megbeszélést tűz ki és a gyermekkel (vagy gyermekekkel) külön is elbeszélget, hogy megtudja a kívánságait és véleményüket, ha ez a gyermek (vagy gyermekek) életkorát és fejlettségi szintjét figyelembe véve lehetséges. A közvetítő a bíróságnak jelentést készít a közvetítésről. Ha a közvetítés nem vezet a felek közötti megállapodásra, a bíróság többek között a közvetítő jelentése alapján hoz döntést az ügyben.

A közvetítőkről

A családjogi közvetítés előkészítése az önkormányzati szociális jóléti testületek felelőssége. Az önkormányzatok elérhetőségeit lásd alább: <http://www.kunnat.net/fi/Yhteystiedot/kunta-alan-yhteystiedot/kunnat/Sivut/default.aspx>

A Finn Ügyvédi Kamara képi ki az ügyvédek a családjogi vitákban közvetítőként való eljárásra:

http://www.asianajaliitto.fi/asianajopalvelut/etsi_asianajaja

A bírósági közvetítés a körzeti bíróságok feladatkörébe tartozik. A körzeti bíróságok elérhetőségeit lásd az Igazságügyi Hatóság weboldalán: <http://oikeus.fi/utuomioistuimet/karajaoikeudet/fi/index/yhteystiedot.html>

A közvetítésről

Közvetítés az Igazságügyi Hatóság weboldalán: <http://oikeus.fi/fi/index/esitteet/perheasioidensovittelu.html>

Az Igazságügyi Minisztérium brosúrája a felügyeleti joggal kapcsolatos viták bírósági közvetítéséről:

https://oikeus.fi/en/index/esitteet/expert-assistedmediationofcustodydisputes_2.html

Angol nyelvű brosúra: https://oikeus.fi/en/index/esitteet/expert-assistedmediationofcustodydisputes_2.html

Nemzeti Egészségügyi és Népjóléti Intézet, Gyermekvédelmi kézikönyv, családjogi közvetítés:

<https://www.thl.fi/web/lastensuojelun-kasikirja/tyoprosessi/erityiskysymykset/lapsen-asema-erotilanteessa/perheasioiden-sovittelu>

Családjogi ügyek békés rendezési eljárása a Finn Ügyvédi Kamarától:

http://www.asianajajallitto.fi/asianajopalvelut/sovintomenettely/sovintomenettely_perheasioissa

Finn Közvetítési Fórum:

<http://www.ssf-ffm.com/index.php>

Nemzeti jogszabályok

A következő törvényekben szerepelnek családjogi közvetítésről szóló külön rendelkezések:

A házasságról szóló (234/1929. sz.) törvény

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1929/19290234?search%5btype%5d=pika&search%5bpika%5d=avioliittolaki#O1L5>

A gyermek feletti felügyeleti jogról és láthatási jogról szóló (361/1983. sz.) törvény:

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1983/19830361>

A gyermek feletti felügyeletre és láthatási jogra vonatkozó határozatok végrehajtásáról szóló (619/1996. sz.) törvény:

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1996/19960619>

A polgári ügyekben folytatott közvetítésről és az egyezségek rendes bíróságok általi jóváhagyásáról szóló (394/2011. sz.) törvény:

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2011/20110394>

Utolsó frissítés: 08/02/2018

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Családjogi közvetítő eljárás határokon átnyúló ügyekben - Svédország

Családjogi közvetítés

A svéd jog általános elve, hogy a konszenzuson alapuló megoldásokat tekintve a gyermekekre nézve leginkább kedvezőnek. A szabályokat ezért oly módon fogalmazza meg, hogy először kísérletet kelljen tenni a szülők meggyőzésére a gyermekeiket érintő ügyekben való megállapodásra.

Kihez kell fordulni?

A szociális szolgálatok feladatköre különleges, és többek között békéltetést (*samarbetssamtal*) is kell kínálniuk a szülőknek: A békéltetési eljárás célja segíteni a szülőknek megállapodást kötni; további tájékoztatásért lásd: [békéltetés](#). Ha a szülők megállapodnak, a konszenzuson alapuló megoldásukat a szociális szolgálatok által jóváhagyott megállapodásba lehet foglalni. A bíróságoknak is felelőssége, hogy először próbáljanak meg a felek között egy konszenzuson alapuló megállapodást elérni. Ha ez nem sikerül, a bíróság elrendelheti a békéltetést vagy a közvetítést (*medling*).

Mely területeken megengedhető, illetve a legelterjedtebb a közvetítés igénybevétele?

A bíróság előtt folyamatban lévő ügyekben a családjogi közvetítést akkor kívánják alkalmazni, amikor például a békéltetés nem vezetett eredményre, de még úgy vélik, hogy van esély a szülők megállapodására a gyermekeiket érintő ügyekben.

Vannak-e külön szabályok e téren?

A bíróság dönt arról, hogy kit jelöl ki közvetítőnek. A közvetítést elrendelő határozat önmagában nem teszi szükségessé a szülők beleegyezését, de a közvetítőnek nehéz lehet a feladatát ellátnia, ha valamelyik szülő aktívan ellenzi a közvetítő kijelölését. A közvetítő a bírósággal egyeztetve dönt arról, hogy a közvetítést hogyan kell megszervezni. Nem létezik a közvetítőkre vonatkozó magatartási kódex vagy hasonló szabályzat.

Tájékoztatás és képzés

Nem létezik közvetítőket képző országos szervezet.

Milyen költségekkel jár a közvetítés?

A közvetítők a munkájukért, idejükért és költségeikért ésszerű díjazásra jogosultak. Ezt a díjazást az állam fizeti.

Utolsó frissítés: 25/01/2017

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.